

## IR ŠIAIP, IR TAIP

Rašo V.

Pasaulis norėtų žinoti, kas valdo Maskvoje: Malenkovas, ar kitkas. Taip pat, norėtų žinoti, kas valdo Washington: Eisenhoweris, ar McCarthy.

Komunistų komisari Kinijoje prisipažino, kad pagal jų valdymo sistemą penkta krašto dalis neturi gyventojams maisto. Tą patį prisipažino ir Lenkijos diktatoriai.

Pridėję 35 bilionus savų dolerių prie Amerikos 8, Europos valstybės NATO apsigynimo organizacijoje dabar, sako, turi ganėtinai divizijų, lėktuvų ir tankų sulaukyti bile rusų puolimą.

Maskvos diktatūra nusipirko apelsinų iš Izraelio už pustrėčio milijono dolerių ir pardavė savo valdiniam už šimtą milijonų. Mat, konkurencijos nėra, tai skuta kiek gali.

Amerikos valstybės sekretorius Dulles Pietų Amerikos valstybių konferencijai pareiškė, kad Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų valstybių likimas turėtų Pietų Ameriką pamokyti vengti komunistų, nes jų sistema reiškia vergiją. Konferencija priėmė rezoliuciją, kuri pasmerkė bile kokį tarptautinio komunizmo lindimą į Pietų Amerikos reikalus.

Maskva įsakė Amerikos komunistams siekti visokių "bendrų frontų". Nėra abejojimo, ir mūsų šaliai bandys pagauti mūsų socialistus, kaip pagavo 1936 metais su bendru frontu "prieš Smetoną".

Italų ministrų kabinetas nusprendė imtis gilių tyrimo priemonių patirti, kokiais finansais remiasi komunistai ir kitos prieš-demokratinės partijos, kasandčios demokratijai duobe.

Lenkijoje, sakoma, dabar esama 26 milijonai gyventojų ir kas metą priauga po pusę milijono.

Maskvos rublis, kuris, pagal komisarių pasakas, vertas 25 Amerikos centus, tikrenybėje vertas tik 7. Maskvoje sviesto svaras dabar kainuoja tris dolerius, o cukraus \$1.22.

Čikagos teismas patvirtino prelo A. Briškos testamentą, pagal kurį didžioji dalis jo palikto \$330,000 turto skiriama lietuvių katalikų įstaigoms ypač šv. Kazimiero akademijai Romoje. Lietuvių namams Palestinoje paskirta \$50,000. Tie namai skiriami maldininkams ir studentams lietuviams.

Tėvynės Mylėtojų draugija energingai vykdo Lietuvos istorijos išleidimą, kurią parašė p. Sruogienė.

Molotovas per radiją Maskvoje pripažino, kad kitas pasaulinis karas, su atominiais ginklais, sunaikintų, ir Sovietiją ir Ameriką.

## Naujas Komunistų Vadas Kiričenko

Maskva. — Sovietų Unijos Aukštoji komanda priėmė naują nari, Alexei I. Kiričenko, tarp komunistų partijos ir Sovietų vyriausybės vadų. Kiričenko buvo antrasis viršininkas Kieve, iki L. G. Melnikov buvo pašalintas pereitą birželio mėnesį. Jau mėnesį laiko Kiričenko vardas visur pasirodė sykiu su sovietų vadais kas reiškia, jis buvo slapta išrinktas į prezidentumą.



Nr. 12

WORCESTER, MASS.

Kovo (March) 26, 1954

Vol. XXXVII

## AR BUS KITA DEPRESIJA ?

Vis daugiau amerikonių susirūpinę ir kalba apie depresiją, nežiūrint, kad pergyvenome pasekmingiausią metų žmonijos istorijoje ir gyvename gerbuvio laike. Ar bus kita depresija? Ar sugrįžime prie tų 1930 metų liūdnu dienų su 12,800,000 bedarbių, linijomis laukančių duonos, sriubos virtuvėmis ir nuplyšusiais obuolių parduojais?

Prezidentas Eisenhower pranešė, kad lauks iki kovo mėnesio darbininkų ir gamybos skaitlinės bus suskaičiuotos, kada nors balandžio mėnesį, pirmą negu imsis nepaprastų veiksmų. Tuo tarpu nedarbas auga dideliu tempu ir nėra vilties, kad sustos šį mėnesį. Iždo sekretorius Humphrey perspėjo, kad smunkančios ekonomiškos sąlygos toliau tęsis iki gegužės mėnesio, nors anksčiau buvo tikėtasi, kad pasitaisys kovo mėnesį. Visvien Humphrey sutiko su Komerčių sekretoriu Weeks, kad Jungtinių Valstybių ekonomija yra puikioje padėtyje.

Dabar bedarbių yra beveik 37 milijonų, per didžiumą

## Rusija Kaltina Keturius Amerikonus Diplomatus

Maskva. — Keturi amerikoni diplomatai Maskvon — trys iš jų armijos atašepadėjai — buvo pavadinti šnipais, Sovietų laikrašty. Rusijos vyriausybė prašys Jungtines Valstybes atšaukti tuos keturius amerikonus, lt. pulk. Howard L. Felchlin, majoras Walter A. MacKinney, s. serž. Eugene Williams. Jie buvo kaltinami už šnipinėjimą oro bazių, radio stočių pakely iš Maskvos į Khabarovsk, arti Mandžiurijos sienos.

valstybių, įvairiose pramonėse. Didžiama bedarbių randasi šiaur-rytinėse ir centralinėse valstybėse. Tarp pramoninių, kurios paleidžia darbininkus yra anglių automobilių, tekstilinių elektrinių prietaisų, mašinerijų, judomųjų paveikslų, krautuvų, siuvyklų, statybų, laivų.

Viena rodyklė, kad 1954 metais pramonė nežlugs, yra jog pramonė ketina išleisti 27 bilijonus naujom dirbtuvėm ir įrengimam. Biznis toliau vykdo savo planus, dėl geresnių pastatų ir modernišku ekonomišku mašinų. Šie užsakymai suteikia visiems plačiai daug darbų, užsakymų ir pirkimo galimybių.

Vienok šie metai 1954, ne 1929. Yra dabar naujų ekonomijos balanso ratų, stovinčių tarp žmonių ir depresijos, kurių nebuvo prieš 25 metus. 1) Federalė Rezervo Sistema gali parūpinti pinigų, gali išimti pinigus iš krašto biznio mašinerijos, praplėst ar nustatyt kreditą ir turi didelę įtaką biržoje dėl vyriausybės bonų. 2) Federalė Depositų Apdraudimo korporacija apdraudžia taupymus iki \$10,000 ir jei bankas užsidarytų pinigai nežūtų. 3) The Securities and Exchange komisija daboj, kad žmonės neįdėtų pinigų į beverčius "stocks". 4) Ekonomišku patarėju Taryba vadovaujant Arthur F. Burns tēmija nedarbą ir infliacijos pasireiškimus ir pataria kaip veikti, kad išvengt bėdą. 5) Valstybių nedarbo pašalpos padeda žmonėms atleistiems iš darbo. 6) Social Security Administracija sušelpia tuos kurie pasiekė senatvę ir turi pasitaraut iš darbų, taipgi tiems, kurie negali užsidirbt pragyvenimą.

## Komunistai Lenkai Pašalinai

Vienna. — Lenkijos Komunistų Partija pašalino 275,000 narių, pradedant 1948 metais, už atšalimą nuo komunistinių ideologijų ir nesilaikymą organizacijos nuostatų. Jie buvo pašalinti tarp, pirmo ir antro Lenkijos Komunistų Partijos pokarinio kongresų 1948 ir 1954 metais.

SSSR kompartijos centro komiteto pirmasis sekretorius Čuršcevas (Malenkovo svainis) buvo komunistų kongreso vyriausiasis režisierius. Tarp svarbesnių permainų Lenkijos komunistų hierarchijoje yra ligšiolinio ministerio pirmininko Bieruto atleidimas iš šių pareigų ir paskyrimas jo pirmuoju sekretorium.

Ministerio pirmininko vietą užėmė Grankiewicz, anksčiau buvęs tuoj pačioje vietoje.

## Komunistų Atstovai Reikalauja 3 Viešbučių

Ženeva, Šveicarija. — Sovietų Unija, Kinija ir Šiaurės Korėja reikalavo, kad ištisi trys viešbučiai ir ekstravičių butų perleisti jų atstovybėm Azijos konferencijai pradedant balandžio 26-tą. Charles Duboule Šveicarijos kantono vyriausybės vadas, spaudos konferencijai pranešė, kad labai sunku prašyti viešbučio direktoriaus demokratiškai krašte visą savo viešbutį paskirti atstovam. Yra Ženevoje tikėtai penki viešbučiai, kurie galėtų aprūpinti atstovybes. Iš jų keturi jau užrezervuoti konferencijai.

Statistika rodo, kad veik visuose Amerikos miestuose esama žmonių be darbo, kurie jo ieško, bet neranda.



Popiežius Pijus XII palaimino šv. Mergelės Marijos stovylą, kuri dabar jau keliauja po lietuvių parapijas Amerikoje ir šiame krašte liks iki kelionės Lietuvon. Popiežius palaimino stovylą dar prie savo ligų. Jis čia matomas prie stovylos su J. E. vyskupu Padolskiu (kairėje) ir šv. Kazimiero Kolegijos rektoriumi prel. Tulaba. Kovo 28-tą, 3-čią val. po pietų, Aušros Vartų bažnyčioje, Worcester, bus iškilmingas stovylos priėmimas.

## Japonai Pyksta

Tokyo. — Socialistai barė Jungtines Valstybes už Bikini vandenilio bombos palietimą Japonijos. Vienas laikraštis pranešė, kad pelenų nuo kovo 1-mos sproginimo krito ant senos Kyoto sostinės. Nors pelenai, atnešti vėjų iš tolimų Bikini salų, buvo nekenksmingi, vistiek tarp japonų pasiliko piktnašmas giliai, už sukėlimą rūpesčio ir išgascio.

## Militariška Misija Pakistane

Karachi, Pakistan. — Amerikos militariška misija atvyko iš Londono ištirti Pakistano militariškų reikalavimų, Jungtinių Valstybių militariškos pagalbos tikslams. Vienuolika vyrų misija praleis dvi savaites Pakistane atklaidami militariškas įstaigas.

## Nežino Kur Dingo \$6,000,000

Boston, Mass. — George J. Maitland, buvęs Bostono miesto valdininkas ir Donald K. Taylor, Pilgrim Trust'Co. banko išdėininkas padėjėjas, yra sumiti atsakomybėn už suokalbbį papildyti vagystes sąrašys su didelėmis pinigų sumomis paskolose. Per paskutinius penkis metus, Maitlando sąskaitos Pilgrim banke rod, kad apie \$4,000,000 perėjo jo vardu, bet tik gali surasti kad išleido čekiais \$2,700,000 o kur dingo didelės sumos, tai negali išaiškinti. Maitland sako, kad jis neturi pinigų, bet apskaitliuota, kad turi jam būtina likti mažiausia pusė milijono dolerių. Maitland naudojo Miesto Rotužę kaip savo ofisą ir dar su juo dirbo miesto valdininkas. Donald Taylor, kurio pareiga yra pataikauti banko klipentanis, greičiausiai yra nekaltai įveltas į šitą paskolų suktybę.

## Žmonos - Mokytojos

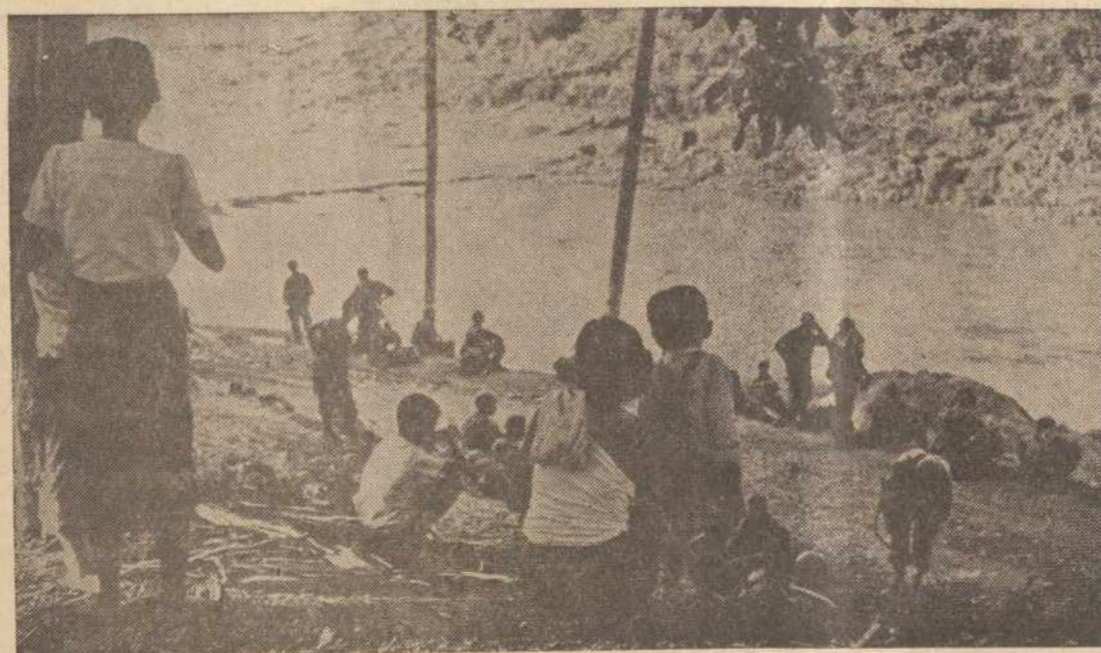
Boston, Mass. —

Tūkstančiai ištekęsusių moterų negalėdavo gauti mokytojų darbus, bet dabar toji užtvara pamažu suardoma. Bostono Mokyklos Komiteto nariai 3 balsais prieš 1 nubalsavo, kad ištekęsios mokytojos gali būti samdomos. Pereitą pavasarį, Massachusetts legislatura nubalsavo, kad mokytojos negali būti prašalintos, jeigu susituokia. Tokiu būdu, Bostonas ir didžiuma iš jo priemiesčių Newton, Brookline, Winchester ir kiti dabar samdys ištekęsias mokytojas. Vienok, apie šimtas Massachusetts miestų ar miestelių vis dar priešingi, tarp kurių randasi Quincy, Everett, Cambridge, Malden, Somerville ir Milton. Per 320 metų Massachusetts valstija neleido žmonas mokytojaut.

Tuo tarpu Jungtinėse Valstijose visur leidžia ištekęsios moterims mokyti, delto, kad trūksta mokytojų ir kad vis daugiau moterų dirba. Apskaitliuota, kad reikia 72,000 daugiau mokytojų pradinėse mokyklose. O dabartiniams laikais daugiau kaip pusė iš šio krašto 19,000,000 dirbančių moterų yra ištekęsios. Apie 27-tas nuošimtis žmonių dirba kasdien.

Diktatūrų kraštuose žmonėse vaikšto daug pasakėlių. Čekoslovakijoje, pasakojama, kad valdžia likviduosianti visus dantis, nes jie nebeteri klientų. O klientų neturi, kad žmonės bijo prasižioti.

## PRANCŪZAI KARIAUJA PRIEŠ VIET MINK SUKILĖLIUS



Luang, Prabang, Laos — gyventojai, Laos sostinėje tēmija prancūzų kolumną, kurs ilsisi prie upės. Komunistų vadovaujami Viet Mink sukilėlių puola tvirtoves.



### 50 Metų Spaudos Atgavimo Paminėjimas

Senesnioji lietuvių karta dar prisimena, kad Lietuvai būnant Rusijos pavergime, buvo uždrausta ir lietuviška spauda. Bet lietuviai nenusiminė, kovojo už lietuviškos spaudos atgavimą ir laimėjo.

Šiais metais sukako 50 metų nuo lietuvių spaudos atgavimo. Worcesterio Lietuvių Bendruomenė rengia — 50 Metų Spaudos Atgavimo PAMINĖJIMĄ

kuris įvyks 1954 m. kovo mėš. 28 d. (sekmad.) 2 val. po pietų,

Lietuvių Klubo Salėje  
12 Vernon gat.  
Programoje dalyvauja:

- 1) Prof. Vaclovas Biržiška, iš Bostono, skaitys paskaitą.
- 2) Worcesterio Meno Mėgėjų Ratelio choras, ved. muz. Zigmo Snarskio.
- 3) Moterų choras, vad. p. Meškienės.
- 4) Skautės.

Meninė programa bus turininga ir įdomi. Be to bus ir spaudos parodėlė.

Maloniai kviečiama visa lietuviškoji visuomenė atsilankyti į rengiamą 50 metų spaudos atgavimo paminėjimą. Tik prašoma neveluoti.

Worc. Liet. Bendr. V-ba

### Penny Sale

Lietuvių Senų Žmonių Pagalbos Namu Draugija rengia labai puikų Penny Sale Kovo (March) 27-tą dieną kaip 7-tą val. vak., Lietuvių Pil. Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės.

Bus labai daug didelių išlaimėjimų, taigi visuomenė malonėkite atsilankyti, ir visi būsite užganėdinti.

Rengimo Kom. K. L.

### Svarbus Susirinkimas

SLA 57 kp. svarbus susirinkimas įvyks ketv., balandžio 1 d., klubo salėje, 12 Vernon gatvės, 7:30 val. vak.

Visi nariai dalyvaukit, nes bus balsavimai, Pildomosios Tarybos ir kitų svarbių reikalų.

A. Kriaučialis, sek.

### Žymus Svečias

Profesorius Vaclovas Biržiška atvyksta į Worcesterį, šeštadienį, kovo 27-tą dieną. Jisai sustos pas p. Leoną ir Eleną Kučinskus, 18 Page gatvės, Tel. 3-3397. Bus proga worcesteriečiams pasitarti su žymiu svečiu kas link Lietuviškos Enciklopedijos ir kitų reikalų.

Rep.

### Žinutės

Šv. Kazimiero parapijoj šią savaitę yra misijos. Pirmadienį, antradienį, trečiadienį buvo misijos moterims ir mergaitėms. Ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį misijos vyrams. Kaip moterims taip ir vyrai skaitlingai lankosi rytais ir vakarais.

Ipolitas Nauragis, žymus operos dainininkas ir šv. Kazimiero parapijos vargonininkas susirgo ir padaryta operacija, šv. Vincento ligoninėje. Worcesterio lietuviai susirūpinę, ir linki jam kuo greičiausia pasveikti.

Šv. Vincento ligoninėje randasi kun. Stanislovas Vembrė, kurs kovo 20-tą grįžo sveikatos patikrinimui. Jau antrą kartą kun. Vembrė grįžo pirmiau išbuvęs 18 savaičių, pergyvenęs daug komplikacijų.

Naujos šv. Vincento ligoninės atidarymas jau čia pat. Sekmadienį nuo 1-mos iki 5-tos valandos publika turės progą pamatyti ir peržiūrėti didžiausią generalinę ligoninę Naujojo Anglijos.

### Moterų Sąjungos 5-tos kp. Arbatėlė

Sąjungietės prie šv. Kazimiero parapijos rengia arbatėlę su programa, sekmadienį, kovo 28-tą, 4-tą val. po pietų. Visos narės ir Worcesterio lietuvių kviečiamos skaitlingai dalyvauti šiame nepaprastame rengime, kurs įvyks Meno Ratelio patalpose, Harding ir Harrison gat.

Moterų Sąjungos organizacija yra socialinė, pašalpinė, idėjinė organizacija, prie kurios kiekviena lietuvių turėtų priklausyti šiame nepaprastame rengime, kurs organizacija turi įvairių skyrių, kur narės darbuojasi pagal savo gabumus.

Moterų Sąjungos kuopa dalyvauja plačiai. Neseniai ponias Marcelę Watkins atstovavo lietuvius YWCA parengime ir atstovaus lietuvių moteris Winthrop House mergaičių klubo atidaryme.

Rep.

### Reikalinga Butas

Trijų asmenų šeimai reikalingas butas, 5 kambarių, 2-me aukšte, pageidautina arčiau šv. Kazimiero bažnyčios.

Pranešti "Am. Lietuviui".

### SPALVUOTA LIETUVOS FILMA

Ši Sekmadienį, 28 d. Kovo

WORC. ŠV. KAZIMIERO BAŽNYČIOS SALĖJE

4-tą val. PO PIETŲ

Bus rodoma labai graži ir įdomi Lietuvos spalvuota filma, kuri buvo gaminta prieš pat karą 1939 metų vasarą, plačioje Lietuvoje, žymaus filmininko Juozo Januškevičiaus. Visi lietuviai kviečiami atsilankyti pamatyti savo brangią tėvynę Lietuva judomose paveiksluose, naturalėse spalvose, ir išgirsti gražių dainų bei muzikos. Pamatysite kaip Lietuva atrodė nepriklausomybės metais. Lietuvos Kariuomenę, įvairius miestus, šventes, ūkės laukų darbus, kaimus, Nemuną, Palangą ir visą eilę kitų gražių vaizdų iš tėvynės Lietuvos. Pamatysite kaip Lietuva stebėtinai kilo pramonėje ir kultūroje. NEPRALEISKITE PROGOS, PAMATYKITE LIETUVĄ.

### IR VĖL SLA RINKIMAI

Laikas greit bėga, rodo neseniai išrinkom naują SLA Valdybą, ir vėl šaukiama rinkime naujus, visi persišasi save ir peikia kitus.

Tas suprantama, nes jeigu neturi nieko gero pasakyti apie save, lai turi ką blogo prasimanyti apie kitus.

Mūsų pastangomis pernai išrinkti prez. Kalinauskas ir Devenienė, kaip jie įėjo, tai ir SLA Pildomoji Taryba pasikeitė didele dalimi. Šiemet galima buvo išrinkti naują išrinktę, bet sandariečiai patys didieji tūzai nesutarė, abu eina, abu skaldo balsus ir p. Gugis gali jiems padėkoti už jo išrinkimą. Tas parodo, kad ne visi kandidatai yra surbrendę, jeigu jau negalėjo susitarti, tai bent turėjo eiti tas kas gavo nominacijose daugiau balsų, šiemet p. Gegužis, o anais rinkimais Ginkus.

Kalinauską puola Laukaitis, kaip Devenienę puola Mikužiūtė ir puola už savo nuodėmes, nes tie dar tik pirmi metai ir nėra išdavę nei raporto nei ateities planų ir be Seimo jie mažai galėjo ką patiekti, svarstymui, ką mes visi gerai žinome. Be reikalo iš Mass. valstijos siūlomi net 4 kandidatai, reikia iš čia sutarimo ir kantrybės, juk yra ir kituose valstijose narių, tai kodėl Massachusetts turi viską paimti. Turi Prezidentą, gal turės kada dar ką nors ir gana. Abu izdo globėjus ir siūlo iš Mass. dabar vienas iš Pensilvanijos Maceina, toks didelis šlatais ir jis vie-

nas, o Devenienė viena iš Connecticut, abu labai gerai atlieka pareigas, tai kodėl eiti prieš juos.

Dar šaukiama prieš dr. Viniką sekretorių, na žinote sekretorių mainikauti negali, taip kaip Mikužiūtė norėtų, tai yra tarnyba ir žmogus viso gyvenimo patyrimą atiduoda. Ir jų Vinikas kaltas, kad jis senas vilkas, o Mikužiūtė jauna avelė, tai aš jau Viniką paliksiu vietoj.

Vieton darbstaus dr. Biežio ir siūluomi Zalatorius ir Šliupaite, kurie nei lietuviškame nei SLA gyvenime savo darbuote mažai žinomi.

Todėl prisiskaitęs visokių lapelių aš balsuosiu už dabartinę SLA Pildomąją tarybą ir duosiu progos pasidaruoti anais metais išrinktiems.

J. T.

### Bostono Lietuvių Vyrų Choro Koncertas Worcester'yje

Šių metų balandžio (April) 24 d. (pirmą šeštadienį po Velykų), Aušros Vartų parapijos bažnytinėje salėje, Lietuvių Meno Mėgėjų Ratelis rengia Bostono Vyrų Choro koncertą Worcester'yje.

Bostono Lietuvių Vyrų Choras vadovaujamas kompozitoriaus Juliaus Gaidelio, po pasisekusio savo metinio koncerto Bostone, yra apilankęs įvairias aplinkines lietuviškas kolonijas, tad ir mes nepraleiskime puikios progos išgirsti naujai paruoštą skambių lietuviškų dainų repertuarą.

Smulkesnės žinios bus paskelbtos vėliau.

L. M. M. Ratelio Valdyba

### Indai Pardavimui

Už prieinamą kainą. Du setai indų, vienas šešim, kitas aštuoniem. Niekad nebuvo naudoti. Kreipkitės: — Jadviga Kavaliukas, 5 Ash St., Worcester.

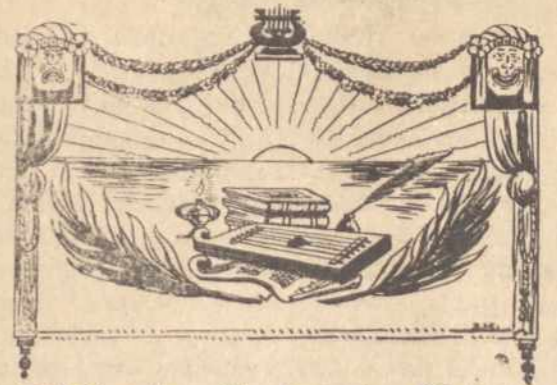
### Radio Žinios

Lietuvių Radio Korp. radio programa ateinanti sekmadienį, per stotį WBMS, 1090 kilocycles (netali WBS stoties) 12:00 iki 12:30 val. per pietus bus sekanti:

- 1—Muzika.
- 2—Dainos.
- 3—Magdūtės Pasaka.

Biznio reikalais, malonėkt rašyti radio ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Ačiū. Steponas Minkus

### KAM PIRKTI?



### Atsidaro Biblioteka-Skaitytojų Klubas Kovo 10

Naujų ir prieš karą leistų Romanų ir šiaip įdomių

### KNYGŲ

Parsineškite namon perskaityti "AMERIKOS LIETUVIS" - 14 VERNON STREET

### JONAS V. DABRILA

Savininkas

132 FRANKLIN STREET - TEL. 7-9868

FISH & CHIPS - DELICATESSEN

FULL LINE GROCERIES

Worcester, Mass.

KAS YRA DIEVAS?  
KAS YRA ŽMOGUS?  
KOKIE TURI BŪTI ŽMOGAUS SANTYKIAI SU DIEVU?

Šiuos klausimus rasi išsamiai svarstomus ir giliai sprendžiamus dviejų Vilkaviškio seminarijos profesorų: prel. Dr. F. Bartkaus ir kan. Dr. P. Aleksos naujausiame veikle —

### DIEVAS IR ŽMOGUS

Didžiulio formato 517 pusl.

Kaina: neįrišta — \$5.00, kietais viršeliais — \$6.50  
Užsakymus siųsti:

### AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street - Worcester, Mass.

### Aušros Vartų Parap.

### Žinios

Metinis sodaliečių veikalas "Piloto Duktė", bus perstatomas sekmadienį, balandžio 4-tą, 7-tą val. vak., Aušros Vartų parapijos salėje, 153 Sterling gatvės, Worcesterį Pelnas skiriamas parapijos fondui.

Parengimo garbės pirmininkai yra prelatas K. A. Vasy ir jo pagalbininkas kun. Jonas C. Jutkevičius.

Perstatyme dalyvaus svarbiausiose rolėse: Marė Klimkaitis, Grace Račkauskas, Ona Markvėnas, Aurelia Palubeckas, Mary Anna Sienkawicz, Aldona Paulukaitis, Barbora Mažeika. Kiti lošėjai, Janina Vizbaras, Loretta Gulaitis, Joana Kilmonis, Ona Matačinskis, Janice Sabonaitis, Eleanor Treinas, Joanne Tamulevich, Cynthia Sinkavich, Pauline Savage, Mirga Jasutis, Irene Balukonis, Mary Balukonis, Dorothy Sinkavich, Shirley Miller, Geneva Luikey, Ruth Čiras, Helen Daltwas. Sokėjos: Natalija Vizbaras, Rosalija Kasper, Janet Johnson, Carol Ann Zinkus, Claudia Pedjoe, Carol Kudirka, Gloria Stadal, Joan Cashman, Barbara Balėius, Barbara Laukaitis, Gladys Pinkus, Elizabeth Luikey.

Šioji penkių aktų tikiybė drama perstatoma vadovaujant Jėzaus Nukryžiuoto seserų, parapijos mokytojų. Visi lietuviai kviečiami atsilankyti.

R. M. P. Koresp.

### Parengimėlis

Aušros Vartų Socialis Moterų Klubas

Parapijos svetainėje, 153 Sterling gatvės, ruošia puikų parengimėlį, sekmad. kovo 28, 1954, 4:00 val. po pietų. Parengimėlis yra vadovaujamas ponios V. Kieilienės. Bus svarbūs aptarimai dėl labdarinių darbų. Yra pasakyta vieno žymaus katalikų veikėjo, kad žmogus tik socialiai susipratęs išreiškia artimui meilę. Tad gerbiamieji atsilankykit gausiai kas jaučiate savo artimui meilę.

E. K.

### Naujas Partraukimas Saldainių Iš Chicagos

LIETUVIŠKA VAISTINĖ (Ideal Pharmacy) 29 Kelly Square

Šią savaitę gavo didelį siuntinį visokių lietuviškų saldainių iš Chicagos, vardu "Karvutė", "Vilnius", "Palanga", "Birutė" ir "žemaitija". Dar pirmą kartą bus parduodama Worcesterį. Kaina 59 centų už pusę svoro.

Irgi turim "Rūtos" saldainių iš New Yorko ir importuotų saldainių iš Vokietijos.

Vytautas Skrinška

### Pečius Pardavimui

ROPER, Gasinis pečius su šildytuvu, labai gerame stovy. Kreipkitės: Ann Biscaglia, — 16 Dewey Road, Shrewsbury, Mass. Tel. Worc. 4-9265.

### IDEAL PHARMACY

Vaistinyčios Tel. 3-4840 — Res. 7-1725

V. G. SKRINSKA, B. S. reg. pharm.

29 KELLY SQUARE

WORCESTER, MASS.



Pharmacist IS HIGHLY TRAINED TO SERVE YOU —

Paveskite mums savo sveikatos priežiūrą ir įvairius patogumo aprūpinimus. Mes užlaikome aukščiausios rūšies vaistus ir įvairius tualetinius reikmenis žemiausiomis kainomis.

"Kokybė prekių ir draugiškas patarnavimas už žemiausias kainas yra mūsų didžiausias malonumas."

Pavargęs? Užėik į lietuvišką vaistinę pailsėk, atsinaujink energiją prie bufeto užkandžių, karštų ir šaltų gėrimų ar šaltkošės.



Vaistinės valandos: nuo 9 rpte iki 10 vakare, paprastomis dienomis. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 9 vak.

LIETUVIAI pas LIETUVIUS !



# LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

CHICAGO, ILL.

## JIS BUVO ČIA PAŠAUKTAS LIETUVYBĖ SKELBTI

Š. m. kovo mėn. 14 d. Chicagoje, įvyko komp. A. Vanagaitis penkių metų mirties paminėjimas. Marquette Parko lietuvių parap. bažnyčioje buvo pamaldos už a. a. A. Vanagaitis vėlę ir per jo įsteigtą Chicagoje "Margučio" radiją specialė paminėjimo translacija. Bažnyčioje ir per radiją giedojo ir jo kūrinius išpildė solistės O. Biežienė ir S. Adomaitienė. Pagerbimo kalbą pasakė Chicago konsulas P. Daužvardis, prisiminimus papasakojo, apie a. a. A. Vanagaitį, jo artimiausius draugai ir bendradarbiai adv. A. Olis, adv. A. Lapinskas, dr. S. Biežis ir šv. Jurgio parap. klebonas prel. K. Urba. Paminėjimo programą vedė dr. Br. Dirmeikis ir K. Deveikis.

Jie nebūtų buvę tais, kuriais šiandien yra

Visi kalbėtojai šiltai žodžiais apibūdino A. Vanagaitis, per 30 metų, čia, Amerikos lietuvių tarpe, nuveiktus didžiulius darbus giliu ir jautriu žodžiu, raštu ir lietuviška jautria daina, kuri žadino čia senojoje ateivijoje didelį patriotizmą ir meilę brangiai tėvų žemei—Lietuvai.

Abu čia gimusieji tauriųjų ateivių sūnūs, A. Olis ir A. Lapinskas, neslepiai prisipažino, kad kažin ar jie būtų buvę tokiais lietuviškais, kokiais šiandien yra, jeigu A. Vanagaitis nebūtų čia atvykęs ir nebūtų turėjęs tokį stiprų talentą ir jėgą visokeriopai lietuviškumą dvasiškai skleisti. Jis čia išmokė visus būti geresniais lietuviškais.

Jis sukrovė didelius turtus ir lietuviškumą aruodą

J. Bačiūno išleistoje knygoje, apie A. Vanagaitis gyvenimą ir veiklą, labai teisingais ir šventais žodžiais Vyt. Alantas baigia šio didelio vyro biografiją: "Jis šauksmą atsiliepė tūkstančiai tautiečių, ir ištisą ketvirtį amžius jis buvo jų negincijamas draugas, patarėjas ir vadovas. Vanagaitis nesukrovė turtų pats, bet jis didelius turtus sukrovė ir lietuviškumą aruodą. Jis buvo didelis ryšininks tarp senosios motinos tėvynės ir naujųjų išėivių kolonijų, jis

buvo Pašauktas, Karštas Lietuviškumą skelbėjas naujose žemėse."

Jam bus amžinai dėkinga lietuvių tauta

A. Vanagaitis palaidotas šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje, ir jo amžinam atminimui pastatytas akmeninis paminklas su užrašu: "Už dainą, raštą ir žodį dėkinga Lietuvių Tauta. Paminklas pastatytas lietuvių lėšomis, gegužės 30 d. 1951."

Jo mirties paminėjimo dieną, Chicago lietuvių visuomenė gausiai lankė jo kapą. "Jaunos Lietuvos" atstovai, jo didelių darbų pagerbdami ir jam dėkingumą išreiškdami uždėjo ant jo kapo gėlių vainiką.

J. Klv.

## SO. BOSTON, MASS.

Simono Daukanto 160 metų minėjimo proga

Tėvynės Mylėtojų Draugija rengia įdomų parengimą, sekmad., balandžio (April) 4-tą d., Liet. Piliiečių Klube, So. Bostone.

Programoje: Kalbės prof. J. Končius, dainuos p. Baniūnė. Gros Al Stevens orkestras. Šeimininkės pavaišins su vakariene. Todėl rengėjai kviečia visus geros valios lietuvius skaitlingai dalyvauti. Šitame kilniame parengime. Pelnas skiriamas Lietuvos istorijos išleidimui, įžanga tik \$2.50 ct., pradžia 5:30 p.p. Kas atsilankys nesigailės.

Rengėjai



## CHERRY KIJAFA

(Vadinkite Kee-Yafa) DANISKAS VYNAS Skonis kaip puiki melodija

Skanus, garsus Daniškas Importuotas VYŠNIŲ VYNAS, taipgi sudaro nepaprastai puikius gėrynes—"Ant Ledų" su ledumi ir sode, kaip troškulių numalšinti arba tiktai sušaldyta supilti ir stiklus. Labai skanius nežūrint kaip bus naudotas, bile kokiam įvykyje.



KREIPKITES PAS —

M. G. MASNIK, Inc.

3 KANSAS STREET TEL. 3-5401

WORCESTER, MASS.

## KLEM FORD TRACTOR SALES

SPENCER, MASS., ROUTE 9, TEL. 2708

TRAKTORIAI mėšlų kratomos mašinos, plūgai, akėčios, Drapakai., Lėjamos mašinos, Krovimo mašinos sakės, Viedrai, Šieno rišimo, griebimo ir piovimo mašinos del tvartų gyvuliams. Visoki reikalingi įtaisai, — kaip rišimo ir gėrimo puodai, Pieno Koštuvai ir Melžiamų mašinų dalys. Visako rasite del jūsų ūkio pas mus, ir gausite teisingą kainą

— Taipgi Taisome ir Valome Visokias Mašinas —

## SU DIEV AMŽINAI

(Skiriu savo močiutei)

1876 — 1954

Aš nebesurandu žodžių reikšmingesnių Išaiškinti sielos liudniausius jausmus, Gal mano likimas ne tarp laimingesnių, Kad taip dažnai kenčiu tik vargų skausmus.

Be gailės mirtis ir vėl atsilankė, Motiną pakirto, nors buvo pasenus. Ji niekad nieko niekam neužkenkė, Taip daugelį metų buvo išgyvenus.

Nebeturiu mamos, kas vadins vaikeli, Patars kaip gyventi, paskatins kantrybės; Nebeturiu turto didžiausio, žmogeli, Ateitis taip tamsi, nerandu ramybės.

Su Diev, motinėle, vėl tariau nuliūdęs, Tegul susimyli Viešpats mūs Aukščiausias, Ašarų pakalnė gyvensiu papludęs, Neteikęs mamytės nelaimė, didžiausia.

P. Aukštikalnis

## NEW HAVEN, CONN.

Parapijos Vakariene šauniai Pavyko

Šv. Kazimiero parapijos metinė vakariene įvyko vasario 28 d., 6-tą val. vak., į kurią atsilankė skaitlingai parapijiečių ir geros valios lietuvių bei lietuvačių. Klebonas kun. A. E. Gradeckas pradėjo vakariene su malda ir pasveikino visus atsilankiusius, palinkėdamas visiems gražioji nuotaikoj praleisti laiką.

Kiekvieno atsilankiusio akys patraukė savo link gražiai ir skoningai priruosti stalai, kurie buvo padabinti gėlėmis ir degančiomis žvakėmis, kas sudarė didelį malonumą visiems. Štai pasirodo mūsų gabios tarnaitės Moterų Gildos narės, kurios kaip bitutės taip apskuriai ir mandagiai patarnavo visiems, ir į penkiolika minučių visi tapo aptarnauti su maistu. Šv. Kazimiero Vyčiai prisidėjo su savo

## Los Angeles, Calif.

Amerikos Lietuvių Bendruomenės vietos apylinkės susirinkime, kuris įvyko kovo 14 d. parapijos salėje, priimtas 1954 metų veiklos planas. Valdybos paruoštą veiklos planą susirinkimui patiekė pirm. J. Uzdavinys. Susirinkimą sumaniai pravedė J. Kojelis, sekretoriavo — V. Dovydaitis.

— "Lietuvių Dienų" kovo numeris jau išėjo iš spaudos ir pasiekė skaitytojus ir platintojus. Šiame numeryje kiek daugiau vietos skirta Toronto lietuviams. Yra nuotraukų ir iš Worcester, Mass., lietuvių gyvenimo. Šiame numeryje telpa virš 50 aktualių nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių veiklos. Kovo numeryje rašo: Pulgis Andriūšis, J. Matulionis, S. Narkėliūnaitė, Vyt. Tamulaitis, Vc. Ramanauskas, St. Lušys, prof. R. Lemkin, Dr. J. Balys ir kt. Metinė prenumerata 4 dol. visame pasaulyje. Administracijos adresas: 9204 So. Broadway, Los Angeles 3, Calif. Prisiuntus savo adresą, vienas numeris siunčiamas susipažinimui nemokamai.

mandagiu patarnavimu išdalinant alų ir kitus minkštus gėrimus prie stalų. Šv. Kazimiero Vyrų Klubas su savo pirmininku Kaziu Dėkum gražiai pasidarbavo virtuvėje, ir prie vaišių baro.

Po Vakarienes visi smagiai pasižokė ir pasivaišino su savo kaimynais giminėmis ir pažįstamais, vienu žodžiu, vakariene buvo labai maloni ir jos nuotaika jauki.

Paminėjo šv. Kazimiero šventę

Šv. Kazimiero Vyčiai iškilmingai paminėjo mūsų parapijos globėjo šv. Kazimiero šventę, kovo 7-tą d., 8:15 valandą ryte. Šv. Mišių metu visi skaitlingai dalyvavo bendroj šv. Komunijoje kas sudarė nepaprastai gražų vaizdą tėvams ir visiems, kurie dalyvavo bažnyčioje. Po to įvyko pusryčiai parapijos svetainėje, kuriais nuoširdžiai rūpinosi klebonas kun. A. E. Gradeckas ir vikaras kun. A. Zanavičius, taipgi patys vyčiai ir jų marmytės daug pagelbėjo. Kalbą pasakė Mr. Charles Ducey Columbo Vyčių atstovas, jo kalba buvo labai įdomi ir jaunimas daug iš jos pasimokino. Valio! šv. Kazimiero Vyčiai! Daugiau tokių parengimų. M.

— Amerikos Lietuvių Tarybos vietos skyriaus metinis susirinkimas šaukiamas balandžio 3 d., šeštadienį, 7:00 val. vak. parapijos salėje. Kiekviena organizacija ar grupė į visuotinius susirinkimus siunčia po 2 atstovus. Vietos skyrius apjungia virš 20 organizacijų bei vienetų. Šiuo metu valdybą sudaro: pirm. Ch. Lukšis, vicepirm. — Dr. P. Pamataitis ir B. Gediminas, sek. L. Valiukas, kasin. J. Kojelis, valdybos nariai — M. Aktukienė ir F. Masaitis.

— Lietuvių Dienos" rengia balandžio 25 d., sekmadienį — Atvelykio dieną, vakarą su menine programa. Parengimas įvyksta parapijos salėje. A. A.

## NUSKRIAUSTIEJI

SUSIRŪPINKIME TREMTYJE ESANČIAIS VAIKUCIAIS IR VARGO MOKYKLŲ

KUN. DR. ST. VALIUŠAITIS, Brooklyn, N. Y.

Velykos jau čia pat. Visi jų laukiame, o ypač mažiukai. Bažnyčiose, radio bangomis laisvame pasaulyje skambės linksma "Aleliuja". Tik mūsų mieloji tėvynė ir joje vergijos pančius bevelkį mūsų broliai, sesutės lietuvių vietoj to džiaugsmingo pergalės himno slaptai ir tylo mis jiems ten vieni ir dejuoti nevalia) trauks liūdną "Kurs kentėjai."

Gal ne vienas, prisiminęs Velykas Lietuvoje, nubrauksime bevelkį mūsų broliai, sesutės tarsime: "O, kad galėčiau kuom nors, bent šių švenčių metu, sunkią nedalią nešančius pradžiuginti!"

Deja, ten, kol kas, niekam negalime padėti. Tad darykime tai, kas galima, kas motinai tėvynei ir ten likusiems tikrai sudarys daug džiaugsmo.

Susirūpinkime tais, kuriuos ir pasiekti nesunku, ir padėti galime būtent, tremtyje likusiais vaikučiais ir jų Vargo Mokyklomis.

Štai ant stalo, prieš mano akis, guli net 20 tremtyje susikūrusių Vargo Mokyklų laiškai, su jas lankančių vaikučių sąrašais ir graudžiu S. O. S., pagalbos prašančiu, šauksmu: "Gerieji Amerikos lietuviai, stipriems ir pajėgesiems išemigravus, mūsų lietuviškos tremties mokyklos užsadarė. Mūsų vaikučiai buvo priversti lankyti voikiškas mokyklas, kur nei vieno lietuviško žodžio negirdi.

Nors fiziniai esame labai menki, vienok, matydami baisų nutautėjimo pavojų mūsų vaikams, griebėmės organizuoti, kur tik galėjome, lietuviškas Vargo Mokyklas. Bet, deja, jas išlaikyti mūsų jėgos per silpnos. Su skaudančia širdimi, su ašaromis akyse, ne vienoj vietoj, turėjome tik suorganizuotą mokyklėlių uždaryti, nes trūko tų kelių markių už patalpą, apšildymą, ir kitus būtinausius mokyklai reikmenis apmokėti.

Žinoma, pirma pareiga tenka mums patiems, vaikų tėvams, rūpintis jų išlaikymu ir jų lietuvišku išauklėjimu. Bet, broliai, sesės lietuvių, mes nepajėgiame, mes esame per daug fiziniai palūžę. Ne dėl savo kalčių esame pasidarę tokie skurdžiai, našta kitiems. Jūs žinote, kokia tremtinių atranka liko Vokietijoje: ligoniai, seneliai, karo invalidai ir našlaičiai.

Be BALFo, t. y., be mūsų pagalbos maistu, drabužiais ir reikalingais gaunami pinigais, svetimųjų pagalba išgyventi neįstengtume. Tad ką bekalbėti dar apie Vargo Mokyklų išlaikymą.

Broliai, sesės lietuvių, maldautė maldaujame jus, padėkite mums mokyti savo vaikučius lietuviškai bent Vargo Mokyklose. Prisidėkite prie jų išlaikymo. Mes pasitikime jūsų kilnia širdimi, tėvynės meile ir esame tikri, kad nepaliksime mūsų nevalčiai, tamsiam likimui ir išnykimui."

Toks yra beveik kiekvieno jų laiško turinys.

Šiuo metu Vokietijoje, kiek man yra žinoma, veikia šiose vietovėse lietuviškos Vargo Mokyklos: Augsburg, Augstsdorfe, Bielfeld - Krefelde, Geesthacht - Spakenberge, Dillingene, Hanau, Hanno - Hamburg, Memminge, Muenchene, Neustadt - Holsteine, Oldenburverge, Pinneberge, Rosenheime, Rendsburge, Salzgitter - Lebstedte, Seedorfe, Stuttgarte,

Luebeck - Meesene ir Wehne. Iš visų tų 20 Vargo Mokyklų, per BALFą kartkartėmis yra gavusios, daugiau vienkartinio pobūdžio aukų: Hannoverio, Muenchene, Memmingeno ir Wehne. Visos kitos buvo ir tebėra paliktos tamsiam likimui.

Tad ar ne laikas tuojau pradėti organizuoti nuolatinį rėmėjų būrelius visų pamištiešiams. Kuo jie blogesni už Vasario 16 Gimnazijos mokinius, kuriuos globoja daugiau 200 rėmėjų būrelių? Gimnazijos mokiniams, vien tik per BALFą, kas mėnuo pasiunčiama apie pusantro tūkstančio dolerių. (Nepalaikykite mane nepalankiai nusiteikusių Vasario 16 Gimnazijai. Gimnaziją remti reikia. Esu 2 rėmėjų būrelių narys nuo pat jų susiorganizavimo pradžios).

Jei laiku neištiesime Vargo Mokykloms savo dešinę ranką, veltui bus mūsų sielojimasis Vasario 16 Gimnazijos namų pirkimu, veltui bus ištaškytas rašalas, besiginčijant dėl jų stiprumo, ar vietos tinkamumo, nes po metų, kitų, neturėsime ką jį taip išgarsintą gimnaziją siųsti.

Iš gaunamų laiškų aiškiai matyti tų vargšų tėvų noras savo vaikučius lietuviškai mokyti.

Dar jie mus, palyginti gerai įsikūrusius, maldauja pagalbos. Pats metas atsilipti į tą jų prašymą.

Jei mes neišlausysime jų prašymo, jei dėl to tie keli šimtai vaikučių nutautės — kalti bus ne jie, bet mes, kurie galėjome, bet nepadėjome. Ar tada brolių partizanų kraujas už lietuviškumą išlaikymą nešauks mums dangaus keršto?

Atminkime, kad lietuviškumą išlaikymas ir tautinio susipratimo išugdymas nėra kurios nors vienos organizacijos, vieno asmens, ar tik vien šeimos reikalas, bet tai yra mūsų visų lietuvių, gyvenančių laisvame pasaulyje, švenčiausia pareiga.

Būkime tais gailėstingais samarijiečiais ne svetimam, bet savo jaunesniam broliui, Lietuvui.

Skubiai organizuokime pastovius Vargo Mokykloms rėmėjų būrelius. Paremkime tuos, kurie nieko daugiau nenori, kaip tik matyti savo vaikučius tikrais lietuviškais.

O tada ir Motina Tėvynė, patyrusi mūsų gražius darbus, pradžiugs kūdikišku Velykų džiaugsmu. O Laisvės Varpui suskambėjus, Ji pasitiks kiekvieną su palaimą nešančiais žodžiais: "Ką padarėte vienam iš šių mažutėlių, man padarėte."

P. S. — Susiorganizuavę būreliai, siųskite aukas per BALFą, kuris betarpiškai įteiks Jūsų auką Jūsų pasirinktos mokyklos vadovybei, o taip pat galės koordinuoti mokyklų paskirstymą tarp būrelių, kad nė viena mokykla nebūtų išskirta ir pamištiešta.

## Klauskitės

Sekm. nuo 11:30 iki 12 val. ryto

Oro Bangomis

Lietuviškos

Radio Programos

vad. J. JANUSH, Jr.

Iš WKNB Stoties

840 kc.



PR. PAULIUKONIS

"AMERIKOS LIETUVIS"

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonatte, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Subscription rates table: Yearly Subscription in U.S. \$3.00, In Foreign Countries \$4.00, Two Years Subscription \$5.00, One Half Year \$2.50, Single Copies 10 cents.

Advertising rates table: Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis išleista šeštadieniais, leidėlinas Josephine Leonatte, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Entered as Second Class Matter - September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

VELNIAS IR NEPRAŠOMAS GALI ATEITI

Susisiekimo priemonės taip suartino žemės kraštus, kad jie, tartum, skersai gatvės. Rašytojas Julian Duguid, pavyzdžiui, rašo:

"Dvidešimts metų atgal, būdavo, vykstu jaguarų medžioti Brazilijos Matto Grosso miškų ir raistų krašte. Iš Paryžiaus ten patekti būdavo vargu. Dvi savaitai tekdavo dideliu laivu plaukti iki Rio de Janeiro. Po to, penkios dienos ir naktys traukiniu, ir vėl savaitę laivu upe. Viso - 28 dienos kelionės. Dabargi, šeštadienio rytą iš Londono lėktuvu išskridęs, vietą pasiekti antradienį po pieų."

Lėktuvų, o ypač nuolat tobulinamų raketų, rolę pasvarstęs, anglų karo aviacijos maršalas Sir John Slessor sprendžia, kad karo strategijoj vyksta didelis perversmas. Šį perversmą, turbūt, galvoje turėjo anglų premieras Churchill'as, kada pernai parlamentui sakė:

"Kai kada man į galvą ateina keista mintis. Baisus viską naikinaš atominių ginklų pobūdis, gali būti, žmonijai netikėtai suteiks visai nelaukiamą amžiną saugumą. Kada ginklai tokie, kad bile kas gali jais visus išžudyti, bus pasirūpinta, kad niekas jų nevertotų. Juk niekas nenorės tokio karo, kur pat pradžioje kiekviena pusė susilauks to, ko sau negeidžia, visiško sunaikinimo, vietoje tų laimėjimų, kurių karai praieityje duodavo."

Maršalas Slessor nurodo, kitame kare, be jokio abejojimo, bus pavartota atomo ir vandenilio ginklai. Reikia, ginklai, kurie naikina ne vien pavienius žmones, ar jų būrius, bet žmonių mases. Ta vandenilio bomba, kurią Amerika senesniai Ramiojo Vandenyno bandomo vietoje susprogdino, galėjo pasak kongresmono Van Zandt, Atominių Komisijos nario, sunaikinti Washingtoną ir jo priemiesčius. Ji viską nuterėjo dvilikos mylių rate, o jos deginą spinduliai pasiekė japonų žvejus 75 mylių atstu. Atsirado net japonų, tvirtinančių, kad juos apdegino 800 mylių atstu!

Tokie ginklai ne juokai! Su jais, karas, ne karas, bet gryna pražūtis. Maršalas sako: "Dabarties žaibiniai lėktuvai netolimoje ateityje užleis vietą automatiškai valdomiems, be lakūnų, toli pasiekiančiais svediniais, su atomineis, ar vandenilio galvomis, kuriuos gaudys tokia pat automatiškai vairuojami, žaibo greičio naikintuvai."

Bet ne visada vienas žaibas kitą pagaus. Be to, atomines bombas dabar galima į valią, ar čemodaną įsidėti ir slaptais šnipais po svarbesnes priešvie-

tas išmėtyti. Nestebėtina, jei Molotovas, kuris visada propagandiskai tvirtindavo, kad sovietų armija visus priešus sunaikintų, per radiją Maskvoje pareiškė, kad kitas karas, su atominiais ginklais, sunaikintų ir Sovietiją, ne vien Ameriką. Pirm negu nuodugnus supratinimas apie atominių ginklų bausimą per storas žmonių galvas persikoš, žmonijai gal teks pergyventi labai neramų ir pavojingą "šalto karo" laikotarpį, kuriuo metu išmintingieji stengsis neleisti jam išsilypsnoti. Visi, kurie kito karo trokšta, yra senieji gadynai iškasami gyvūnai, kurie priklauso tamsiai praeičiai, ne šviesiai ateičiai.

Kalifornijos technologijos instituto geochemijos profesorius, biochemikas Harrison Brown, šiomis dienos išleido knygą The Challenge of Man's Future (Prieš žmogų Stoją Jo Ateitis). Jis pabrėžia, kad žmonijai graso maisto ir gamtos turtų badas. Apie tai jau rašė knygas prof. Osborne, Wm. Vogt ir R. C. Cook. Per paskutinį šimtą metų, higienos mokslo ir pramoninės civilizacijos dėka, žmonių skaičius žemėje pašokęs tiek, kad daugelyje kraštų jau jūn-tama maisto stoka. Per šitą metų skaičius pašoks į penkius, o gal ir į visą dešimtį milijonų. Kur jiems maisto? Mes dabar deginame anglis ir aliejų, vartojama geležis ir kitus metalus. Per šimtą metų šių gamtos turty gali nebelikti. Kas tada? Profesorius Brown nemato šviesių kelių. Jam rodo, kad atominis karas mirtinai pažeis mūsų pramoninę civilizaciją. Žmonija sukris atgal į žemdirbi- nę visuomenę, tokią, kuri dabar Indijoje, ar Kinijoje, ar kuri buvo Europoje 17-tame amžiu- je, kada mėsų prosneliai nesė, ir baudžias, ir skurdą. Tačiau, jei žmonija protingai išvengs atominio karo, tai gali būti iš- vystys, arba demokratiniai laisvų, arba griežtai kontroliuo- jamą visuomenę, su bendra vis- ko nuosavybe.

Lietuviams su savo smulkiu (žmonijos akimis) likimu, kuris jiems milžinas - viskas, gal svei- ka būtų apsišvarvoti plienine kantrybe, kuri nelauktų staigiu, kariškų perversmų. Tamsu ne vien lietuviams. Tamsu ir žmo- nijai. Vienas prancūzas poetas gražiai pasakė:

Ant be dantų likusios Europos Krinta kita Viduramžių tamsi naktis. Tačiau, po visų naktų žmonijai vėl išaušdavo aušra. Šiaip taip, kaip nors žmonija išliks ir savo likimą išspręs. Išspręs ir lie- tuviai, jei prie jausmų pridės ir proto. Vyt. Širvydas

Lietuvos Rašto Ženkly Rinkėjų Žinini

Lietuvos pašto ženklų rinkėjai gyvenantieji rytinėse Jungtinėse valstijose ir Kanadoje nutarė susiburti, kad pagelbėtų vienas kitam papildyti savo albumus ir surinkti į lietuvių rankas tą gražų Lietuvos pašto ženklų lobyną. Jaunos susikūrusios valstybės istoriškai 1918-1919 metų ir 1920-1922 metų žymi dalis pašto ženklų buvo užsienio prekybininkų išgrobstyti. Dėl antro pasaulinio karo daugelis lietuvių rinkėjų nespėjo pasiimti su sa- vim vėlesnių laidų ženklus. Karo pasekmių dėka daug Lietu- vos pašto ženklų esančių Vokie- tijoje, dabar atsirado Ameriko- je. Prezidento Roosevelto, buvu- sio Egipto karaliaus Faruko ir kitų žymių pasaulio vyrų turtin- gų pašto ženklų rinkiniai su Lietuvos ženklais dabar atsidu- ria vienas po kito Amerikos rin- koje. Aukščiau išdėstytų tikslų pas-

katinti, rytiniuose Amerikos pa- kraščiuose gyveną lietuviškų ženklų rinkėjai nutarė balandžio 4 d., antrą valandą po piet susi- burti V. Belecko Winter Garden salėje, 1883 Madison St., Ridge- wood, N. Y. (Vaziuoti B M T požeminiu trauliniu Metropolitan Ave. Line iki Forest Ave. Stoties).

Toliau gyvenantieji ir negalį atvykti, prašomi prisūsti savo vardus, adresus ir pageidavimus aukščiau pažymėtu adresu V. Belecko vardu. Skaitė šį prane- šimą ir žinantieji apie savo pa- žįstamus rinkėjus, prašomi jiems pranešti apie šį suvažiavi- mą.

Buvusieji rinkėjai, t.p. prijau- čiantieji, prašomi dalyvauti. Rengėjai: P. A. Bubnis, K. Mo- tuzas, A. Ruzgas, M. Slapšys, J. ir F. Zabelskiai (New Yorkas), J. Inčiūra (Worcester, Mass.), P. Didžbalis, Prof. J. Žilevičius (Elizabeth, N. J.), Med. D-ras, J.A. Buchness (Baltimore, Md.), Br. Abramonis (Montreal, Ca- nada).

IŠ SPAUDOS DRAUDIMO ISTORIJOS

(Tąsa iš pereito num.)

3. MURAVJOVO SIEKIMAI LIETUVOJE

Muravjovas gerai žinojo Lie- tuvos padėtį. Jis buvo aštuone- rius metus Gudijoje vice guber- natoriumi, vėliau gubernatoriu- mi. Dalyvavo 1831 m. sukulimo malšinime ir tardydamas suim- tuosius sukulėlius, turėjo prog- gos patirti gyventojus, ypač dvarininkus - bajorus. Nuo 1856 m. buvo valstybės turtų ministeriu. Jam ne paslaptis bu- vo, kad Lietuvoje tik kaimas lietuviškas, o miestiečiai ir ir bajorai yra sulenkėję, kad lenki- nimo apaštalai dažnai panaudoja ir bažnyčią savo tikslams. Kaip didieji rusintojai, "rusofilais" vadinami, taip ir Muravjovas buvo įsitikinęs, kad praieityje lietuviai, kurie valdė didelius Rusijos plotus, buvo tie patys rusai. Juk senoje Didžiojoje Lie- tuvos kunigaikštijoje valstybinė kalba buvo gudų kalba, kurią Muravjovas pats mokėjo ir kai kurie Lietuvos didikai. Tą gudų kalbą ir rusišką įtaką išstūmė katali- kybė ir lenkų kalba. Muravjovui, kaip rusinimo apaštalui, buvo skaudu, kad dabar vietoj gudų kalbos vyrauja lenkų kalba. O jis neskyrė gudų nuo rusų. Jam rūpėjo pašalinti lenkų įtaką ir "atkritausius" lietuvius gražinti rusams. Tad Muravjovo tikslas buvo griauti lenkų įtaką su ka- talikybe ir skleisti rusų tautiš- kumą bei provoslaviją lietuvių tarpe. Skersai kelio prie šito tikslu stovėjo didžiausia kliūtis - Katalikų Bažnyčia.

Tuo metu pasauliečių lietuvių inteligentų nebuvo. Kaimo švie- tėjai buvo tik kunigai, kurie žė- maičių vyskupo M. Valančiaus įpareigoti organizavo mokyklas, spietė parapijiečius į blaivybės brolijas, kurių tikslas buvo kelti lietuvių dorą ir gerinti ekonomi- nį būvį. Žmonės bažnyčioje mel- dėsi iš lietuviškų maldaknygių, sekmadeniais valandas, karun- kų, rožančių ir laidodami mūri- sius, giedojo iš lietuviškų gies- mynų, klausėsi kunigų sakomų lietuviškų pamokslų. Tai buvo užsilikusios lietuviybės kibirkš- tės, rusenančios klebonijų ir bažnyčių kampeliuose. Dėl to ca- ro valdžiai ir Muravjovui atro- dė, kad pati lietuviybė Lietuvo- je yra jau mirusi ir su jąja nebetenka skaitytis. Tik reikia sunaikinti Katalikų Bažnyčios įtaką ir Lietuvos nebebus.

Pasakojama, kad jau carienė Katryna II, užėmusi Lietuvą, iš- eireiškusis, kad Rusijos uždavi- nys Lietuvoje išreiškiamas tri- mis prancūziškais žodžiais: "depoloniser, decatholiciser, demoraliser", t.y. sugriauti lenky- bę, katalikybę ir dorą". Iš 120 metų Rusijos valdymo Lietuvo- je matyti, kad ir laikėsi virš minėtų dėsnių. Muravjovui šitas posakis labiausiai patiko. Rusi- ja užkariavusi daug tautų įvai- rių kalbų ir tikybių, griovė užim- tų kraštų tikėjimą ir kalbą ir jų vietoj bruko visą tai, kas buvo rusiška. Kadangi aukštos doros žmonės visada yra pavoj- ingi neteisingiems užgrobi- kams, todėl Rusijos tikslas buvo griauti ir dorą užimtuose kra- štuose.

Su tokiais mintimis ir suma- nymais, caro patvirtintais, Mu- ravjovas atvyko į Lietuvą, ga- vęs niekuo nevaržomą, neaprež- tą valdžią. Kai jis atvyko į Vil- nių, sukilimas buvo išsiplėtęs po visą kraštą ir pasiekęs aukš- čiausią laipsnį. Muravjovas, griebsęs žiaurių priemonių, - įvedė griežtą gyventojų judėji- mo ir susisiekimo kontrolę, visą kraštą apstatė šnipais, vienus

sukilėlius sušaudė, kitus pakorė, trečius ištrėmė į Sibirą, jų turtą konfiskavo, - sukilimo gaisrą greit užgesė. Atstatedę griežtą rusų valdžią Lietuvoje ir tapę padėties viešpačiu, Muravjovas ėmėsi savo sumanymus vykdyti gyvenimam.

Sukilimą organizavo ir jam vadovavo dvarininkai - bajorai, tačiau ji nebuvo taip griež- tai nubausti ir persekiojami, kaip kunigai, kurių tik dalis da- lyvavo sukilime. Kunigų dalyva- vavimas sukilime Muravjovui sudarė pagrindą visą persekioji- mo ir rusinimo svorį atkreipti prieš Katalikų Bažnyčią ir kunig- us. Panaikino 30 vienuolynų, atėmė daug bažnyčių ir atidavė provoslavams, uždarė daug kop- lycių, uždarė visas parapišes mokyklas, uždraudė blaivybės brolijas, be leidimo neleido ku- nigams išvykti iš savo parapijų, kunigų apstatė šnipais. Kunigai, prieš sakydami pamokslus, tu- rėjo juos patiekti rusų policijos peržiūrėti, suvaržė jaunuolių įs- tojimą į kunigų seminarias, be leidimo neleido statyti naujų nė taisyti senų bažnyčių, o leidimai buvo sunkiai duodami, atkirto vyskupų susižinojimą su Roma, uždraudė pakelėse ir sodybose statyti kryžius, katalikams ne- davė jokios tarnybos ir uždraudė pirkti žemes (įsigyti ūkį) Lie- tuvoje ir t.t. Mokyklose tikyba įsakytą kunigams dėstyti rusiš- kai, katalikai mokiniai caro šventėmis buvo prievarta varo- mi į provoslavų cerkvę melstis už carą. Tų visų suvaržymų tikslas buvo kaip galima silpninti katalikų tikėjimą žmonėse ir rengti dirvą provoslavijai.

Siekdamas savo tikslų, Murav- jovas sumanė pakirsti ir lietuvių kultūros šaknis, uždraudė spau- dinti lietuviškas knygas lotyniš- komis raidėmis. Tas įsakymas buvo išleistas slapta ir tik žo- džiui. Raštu spauda buvo už- drausta prie Muravjovo įpėdi- nio general gubernatoriaus Kaufmano 1865 m. rugsėjo 13 d. Šiuo įsakymu uždraudė spaus- tuvėms spausdinti lietuviškus ar žemaitiškus raštus lotynų rai- dėmis. Taip pat uždrausta to- kius raštus iš kitur gabenti, pardavinėti bei platinti. (Bus daugiau)

PASTABA - PASTABA ! !

Amerikos knygų leidėjų suvažiavime New Yorke teisėjas Bok pasakė: "Šian- dien žmonijoj vyksta kova ne tarp kapitalizmo ir ko- munizmo, bet laisvės ir ver- gijos. Komunistai tai tie, kurie stoja už vergiją."

Ir švenčiausią teisybę tas teisėjas Bok yra pasakęs, nes kokia gi gali būti laisvė šalyje kur nėra privačios nuosavybės ir yra vien- tik vienintėlei vienas darbdavis - valstybine valdžia, kaip kad tas yra Maskolijoje?

Tokiame tai visuome- niniam surėdime, kaip kad yra dabar Maskolijoje, tai net ir nariai "verchuškos" kaip kad maskoliai vadina, ir tai yra pilnojoj prasmėje to žodžio vergais, nes nu- puolus suo tos "verchuš- kos" . . . kiekvieną, ne tik vargas, bet taipgi ir tas pats laukia kas sutiko tarp kitų, ir Berią. . . K. V.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVI"



J. Steponaitis

AKYS, KURIOS MATO IŠGANYTOJĄ

Auksinė rožė. Nuos tabi Kat.

Bažnyčia savo apeigomis. Štai visą gavėnią tikinčiųjų min- tis ir akis kreipia į Išganytoją, į Kryžių, gi šiam ketvirtam gavėnios sekmadienį duoda lyg at- siveikt, atsivert, atleisti pavė- džius. Tai LAETARE - LINKS- MINKITES sekmadienis. Jau ką bažnytinį rūbų spalva linksme- nė - ružava, bet šiam sekmadi- nį specialiai šv. Tėvas šventina aukso rožę.

Gyvoji rožė. Nėr tokio kam ne- patiktų puikūs rožių žiedai, nepatrauktų skania sveikata kvepia rožių žiedai. Rožė pa- traukli, nenuostabu, kad daugelis užsimano rožę nuskinti, bet beskinant, kaip skaudžiai, daž- nai iki kraujų įsiduria. Taigi nuostabiai gražios darželių ro- žės, bet dar nuostabesnis Dievas savo šventuosiuose, neretai jau ir čia žemėje. Viena tokių nuos- tabių kraujuojančių rožių čia žemėje yra Teresė Neumanaitė iš Konersreuto - Vokietijoje.

Stigmatizuotieji. Gavėnį labai pravartu susipažint su as- menimis, kurie nešioja savo kū- ne visas, ar kaikiurias Jėzaus žaizdas, kurias Jėzus turėjo savo kančios metu. Nors visi stig- matizuotieji tas žaizdas labai nuo žmonių slepia, nenori prisipa- žinti, bet tai jiems sunkiai ei- na padaryti ir dažniausia arti- mieji, o iš jų ir kiti sužino. Taip kad dabar mūsų žiniomis pasau- lyra buvo 341 stigmatizuotas. Šiuo metu mes turime 4 stigmatizuotuosius, kurie ir šiuo metu tebegyvena. Tai Kanadoj, nepertoli nuo Toronto Ieva Mc- Isaac, Italijoje prie Foggio - Tėvas Pijus, Prancūzijoje, netoli Lijono - Morta Robin ir Vokie- tijoje jau minėta Teresė Neuma- naitė. Kai visi stigmatizuotieji labai panašūs savo kančiomis, aukomis, maldomis už gyvuosius ir vėles skaistyklų, tai čia daug- iau dėmesio noriu atkreipti į Teresę Neumanaitę. Nors stig- mas turi tik pavyzdinį, šventi ir nekalti katalikai, bet stigmų turėjimas dar nebūtinai reiškia, kad jau tas žmogus yra šven- tas, ar po mirties turi būti pas- kelbtas šventuajū. Taip ir Teresė- lė Neumanaitė gimė papras- toj, pamaldžioj, dartinioj hava- rų šeimoj 1893 metais. Baigus pradžios mokyklą, neraslama darbo namuos, pradeda duona, pelnytis pas kaimynus. Taip kad 1918 metais mes ją randam pas kaimynus tarnaujančią ir kai- mynų gaisrą gesinančią. Tačiau nuo čia prasideda jos kančios. Stropiai begesindama gaisrą ji patruksta iš ko prasideda visoki negalavimai, paralyžius, beveik visiškai apakimas, mėšlungių traukimas, keliskart jau mari- namu. Kai visi daktarai atsako jai, tada ją išgudo ta, kuri pa- žadėjo iš dangaus siųst žemėn rožių lietu - Teresėlė, Kudikė- lio Jėzaus.

Teresės Neumanaitės stigmos. Šv. Teresėlės Kudikėlio Jė- zaus užtarymu ji atgauna pra- rastas jėgas, pradeda dirbti, bet čia pat 1925 m. (kai Kudikėlio Jėzaus Teresė paskelbta šventą- ja) pradeda gauti stignas. Pirm- ausiausia pradeda iš akių tekėti kraujo, pūlių ir vandens, paskui

atsiveria žaizda šore, po kelių savaičių žaizdos rankose ir ko- jose, toliau galvoj 8 erškėčių vainiko žaizdos, o 1929 metais ir dešiniojo peties žaizda. Žaiz- dų gali daug kas turēt, ar patys panašių pasidaryt, bet šios žai- zdos skiriasi štai kuo nuo mums įpraštų žaizdų:

Gydomos dar labiau genda ir taip baisiai skauda, kad tie skausmai nepakeliami ir Teresė- sei Neumanaitė, kuri tik ir gy- vena, kad kentėtų iš meilės Iš- ganytojui už pasaulį, bet jei toms žaizdoms nieko nedaroma, tai jos

Negenda ir nepūliuoja ir vis tokios pat. Kai kraujas nebėga, tai žaizdos užsitraukia plona, permatoma plėvele, bet nepūliuoja, nedvokia. Tos žai- zdos atrodo kažkas didingo, kaip anuo metu ant Kalvarijos Kal- no. Kitoms, kaip Mortai Robin, tos žaizdos tiesiai kvepia ro- žėmis ir lelijomis.

Kraujuoja tiek, kad aiškiai ma- tosi, kaip šviesiai raudonas kraujas sruvena visomis turimo- mis žaizdomis. Stigmos kraujuo- juoja ryšium su bažnytiniais metais ir ryšium su įvairiomis Bažnyčios apeigomis, ypač gavė- nioj. Visos turimos žaizdos atsiveria Didįjį Penktadienį, kada kraujuoja net tos vietos, kurios Jėzų plakant buvo Jėzaus kūne atsivėrusios. Po D. Penkta- dienio kraujavimų Teresė nus- toja 6 svarų svorio, taigi nute- ka labai daug kraujo. Klausi- mas iš kur tas mokslininkų iš- tirtas tikras kraujas? Į tai at- sako tik viena Teresė Neumanai- tė: "Čia ne mano kraujas, bet Išganytojo kraujas sruvena per mane. Aš neturiu kraujo nuo to laiko, kai nepriimū jokio maisto kraujui pagaminti." Taigi tai jau pirmas nuostabus dalykas: kraujuojančios, amžinai švie- zios, bet negendančios ir nepū- liuojančios žaizdos - stigmos. Antras nuostabus dalykas, kad Teresė

Nevalgo ir tai nuo 1927 metų jau nieko nevalgo, nors no- rėjo valgti ir valgė, bet visą maistą turėdavo išvemt. Todėl visai nevalgo, negeria ir vistic- kyva ir gyva tik šv. Komunija. Ana, minėjau, kad D. Penktadie- nį nustoja 6 svarų, o tuoj pri- ėmus Velykinę šv. Komuniją at- gauna prarastą svorį. Nuostab- ios anos žaizdos, bet čia, tas nevalgymas dar nuostabiau, nors daug kas nepatikėjo, tyrė bet vistic- kio rado, kad nevalgo ir val- giui kortelių neėmė, užtat gavo dvigubas skalbimo korteles. plovimui kruvinų baltinių. Nors nevalgo, bet gyva ir darbuojas, kaip ir kitos moterys.

Idomus dalykas, kad nemiega. Visas jos poilsis trunka po eks- tazės (išaukštintos būsenos) ko- kia 20 minučių, o šiaip meldžias, ar darbuojas laukuos, namuos, bažnyčioj.

Kalba įvairioms kalboms, ko mokyklų visai nesimokė ir niekur negirdėjo. Kalba taip, kaip ji regėjimuose girdi, mato kalbančius tuos žmones ir patį Kristų. Ji atskiria net tarmes. Ji nemoka pasakyt kokia kalba kas kalba, bet pasako kas taip kalba. Iš pradžių buvo manyta, kad tai tik klidėjimas, bet vė- liau susidomėjo net kalbų pro-

fesorai, ir ana paprasta mer- gaitė regėjimų metu daros pro- fesoriams mokytoja.

Smulkmeniškai nupasakoja ne- matytas vietas ir tuo pačiu me- tu gali būti dviejose vietose. Teresė nesuigauo ar jos tik siela ar ir kūnas juda, bet ji suprantą, kad ji kur nors vyk- sta ir ką ji veikia, kas su anais asmenimis, pas kuriuos ji vyk- sta, darosi.

Moto Išganytojo gyvenimą, kančią, mato šventųjų gyve- nimus ir kitus su K. Bažnyčia susištus įvykius. Tuoj pat at- skiria šventųjų daiktus, ar re- likvijas, apipasakoja dalykus susijusius su toms relikvijoms. Švenčiausią Sakramentą jaučia ir ne ekstazėj, ypač jautri Kris- taus Kryžiaus relikvijoms. Pa- sako į ausį žmonėms nuodėmes, moment atpažįsta dvasiškius, kunigus. Pasako, kurie metę kunigystę, ar kurie tik apsimetę kunigais. Taip pat pasako, ku- ris žmogus krikštytas. Nusako būsenčius dalykus, įvykius, ko niekas nežino, ko ir ji pati ne ekstazės metu nežino, net nepri- simena ką pasakė.

Labai ilgisi šv. Komunijos, kar- tais ją priima ir be kunigo tarpininkavimo, kartais kunigui nematant iš rankų dingsta šv. Komunija ir atsiranda jos bur- noj - širdy.

Idomi Teresė Neumanaitė ypač ekstazių metu, ypač kai ji pergyvena Kristaus Kančią ir Mirtį. Tada su Terese vyksta kažkas didingo, baisaus, kas vi- sų žiūrovus begaliniai sukrečia, o žiūrovų ten niekad netrūksta, per metus Konersreutas tūk- stančius jų mato. O Teresė vis tokia paprasta, neturtinga baž- nytkaimio mergelė. Sunku ją atskirti nuo kitų, jei ji ne eks- tazėj, ji darbšti, linksma, pas- laugi, kartais ir juokus mėg- sianti. Ana, kai viens ją tyręs profesorius jai pasakė, šad tas žaizdas ji gavusi nuo įsivaizda- vimo, sugestijos, tai ji jam ma- loniai atrežė: "Nagi pabandyk įsivaizduot, kad esi jautis ar pačiam ragai ištikro užaugš?"

Ryšiai su lietuviiais. Teresė karo metu renka tremti- niams lietuviams aukas. Jai kančiant ir kančias aukojant Išganytojui daug lietuvių gavo įvairių, ypač dvasinių malonių. Vienai lietuvaitei iš Klaipėdos ji net Krikšto Motina. Politinį dalykų ji vengia ir užtat tokių dalykų, kaip kad kita šių dienų stigmatizuotoji Morta Robin, kuri vis prisimena Lietuvą, ir kurios atgimimo ji labiau tiki, negu kas kitas, Teresė nekalba.

Bažnyčia Teresės Neumanaitės, nors ir daugiau negu nuos- tabus jos gyvenimas, jos šven- tąja nelaiko ir kol ji gyva to neskelbs, bet daugybė mačiusių ją tokia laiko. Daug, visa tuo kas ten vyksta nenori patikėt, tiria ir jei nenulenkia galvą, tai bet nutyla. Gi Teresė, šiame ne- vilties žudynių bei baidių netei- sybių laike, kaip ana šio sek- madienio auksinė rožė kalba, kad yra Aukštesnė Būtybė, ga- lingesnė už medžiagą, už ato- mines bombas - Nukryžiuota- sis, kurs nugalėjo pasaulį. Pats Kristus, jei b'yt radęs geresnį, nei Kančią, Kryžių atpirkimo būdą, būt tą geresnį pasirinkęs. Dabargi, jei Kryžių, tai matyt jis prasmingas, reikalingas ir, kaip Teresės Neumanaitės gyve- nimas rodo, ypač gavėnios me- tu, sektinas.

Radio Program

Adv. G. Balcom, vedama Radio programa įvyksta kas šeštadienio vakare, lai- ke "International Hour" nuo 8:30 iki 9:00 val. - WAAB, 1440 kc.

J. SVILKLA

VL. PUTVIO 25 METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Kovo mėn. suėjo 25 metai, kai mirė Lietuvos šaulių Sąjungos kūrėjas Vladas Pūtvis - Put- vinskis.

Vl. Putvinskis gimė ir augo Lietuvos dvare, o Lietuvos kaimas ir dvaras buvo du skirtingi pasauliai. Ir jis buvo visą laiką svetimas dvarui, o savas kaimui. Jam didelės įtakos padarė besi- mokant šaulių ir Mintaujos gimnazijose. Povilas Višinskis, Vincas Kalnietis, Augustinas Janulaitis ir kiti. Jie Vl. Put- vinskį išmokė lietuviškai kalbėti ir padėjo jam suprasti visa- tai, kuo gyvena ir ko siekia lietuvių tauta. Vl. Putvinskis, pagaliau, tiek pasidarė artimas mūsų tautinio atgijimo darbu, kad nuo 1899 metų jo namai Grauzikų dvaras tapo lietuviš- kumo židiniu. Čia rinkdavosi lie- tuviai patrijotai, kaip Antanas Smetona, Jonas Jablonskis, Petras Avižonis, Gabriele Pet- kevičiūtė, Julė Žemaitė, kurie svarstė bundančios lietuvių tau- tos reikalus. Grauzikų dvare. Pov. Višinskis, kurį laiką reda- gavo "Varpą", o Jonas Jablons- kis čia parašė pirmąją lietuvių kalbos gramatiką.

Vl. Putvinskio valdomuose dvaruose buvo įsteigtos slaptos lietuviškos mokyklos apylinkės ūkininkų vaikams, per jo rankas ėjo didžiuliai transportai drau- džiamos lietuviškos literatūros, kuri iš čia pasiekdavo tolimiaus- ias žemaičių ir šiaurės Lietu- vos kampus.

1905 metais kilus Rusijoje re- volucijai, Vl. Putvinskis dar energingiau kibo į darbą: jis sakė revoliucines prakalbas, iš Prūsų gabeno draudžiamą lite- ratūrą ir ginklus. Malšinant re- voluciją, rusai, žinodami Vl. Putvinskio įtakingumą Lietuvai, jį areštuoja ir laiko šaulių ir Kauno kalėjimuose, o vėliau iš- trėmė į Krymą. Tačiau jis kal- jime nepalūžo ir po kiek laiko grįžo į savo gimtąjį kraštą, ta- čiau dar su didesne energija varė tautinį darbą: organizavo knygų gabenimą į Lietuvą ir ruošė slaptą ginkluotą vyrų bū- rį. Rusai tą visą sužino ir dar labiau jį seka, tačiau jo sekima saugoja jo draugai - kaimų žmonės.

Prasidėjus Didžiajam karui, Vladas Putvinskis išstremiamas į Rusijos gilumą. Iš šito ištrėmi- mo grįžo tik 1918 m. Tremty jis nieko negalėjo padėti savo tė- vynei, bet vos tik grįžęs, tuo- jau pradėjo organizuoti kariuo- menės talkininę šalių Sąjungą. Vl. Putvinskis apie lietuvių

ginkluotos pajėgos organizavi- mą galvojo dar rusų valdymo laikais. Jis žinojo, kad geruoju lietuviai iš rusų laisvės negaus todėl ragino visus pasiruošti, ir, laikui atėjus, patiems tą laisvę pasiimti, kas sąmoningai tau- tai priklausio.

1919 metų pavasarį Lietuvai buvo sunkios dienos. Priešai buvo stengėsi susprogdinti iš oro ir iš vidaus. Reikėjo organizuo- ti apsaugą ir vidaus tvarkos palaikymo tarnybą. Jau esamos kariuomenės ir policijos šiam reikalui nepakako. Tada į val- stybės išorės ir vidaus apsaugos darbą atėjo savanoriai, partizanai ir šauliai.

Taigi tomis neramiomis 1919 metų pavasario dienomis Kaune Matas Salčius, A. Žukauskas - Vienuolis, Adolfas Klimas ir ki- ti pradėjo organizuoti Plieno batalijoną. Batalijono steigia- masis susirinkimas kreipėsi į Vl. Putvinskį patarimo ir para- mos. Pasirodė, kad jo būte šau- lių idėja jau buvo virtusi kūnu: jis buvo jau sudaręs nemažą būrelį šaulių. Vl. Putvinskio bu- to sandelyje buvo ir ginklų bei kitos karinės medžiagos. Paaš- kėjo, kad Vl. Putvinskis žemai- čių krašte turėjo tam tikrą or- ganizaciją, kuri iš besitraukian- čių vokiečių supirkinėjo ginklus. Taigi Vladas Putvinskis pirmas išėmėsi Lietuvos šaulių organi- zavimo darbą, pirmasis jiems parūpino ginklus, jis buvo pir- masis jų dvasinis vadas, todėl jis ir yra vadinamas šaulių Są- jungos kūrėju ir Lietuvos šau- lių tėvu.

Vladas Pūtvis - Putvinskis mi- rė prieš 25 metus. Tačiau jo nuopelnai ir realios idėjos paliki- mas gyvas mūsų tautoje bus vi- sada. Jis paliko didelį dvasinį turėtą, kuris nežūsta laiko sąly- gose ir kasdieninio gyvenimo sūkuriuose. Jis šaulius ir visus lietuvius skatino gyventi savo tautai, šeimai, darbui, ragino dirbti lietuvių tautos garbei ir gerovei, ragino būti gerais žmo- nėmis, pamėgti ginklą, ugdyti lietuvišką pasiryžimą tautos vieni- numą, o svarbiausia, ginti Lietuvos nepriklausomybę.

Vlado Pūtvio - Putvinskio as- meny mes netekome didelio patri- rijoto, tėvynės mylėtojo, kilnių jo. Tačiau jo gyva dvasia liko su mumis visur ir visais laikais. Ypatingai dabar, kada mūs tė- vynė yra priešio skriaudžiama ir kada mum vėl taip reikalinga jo manų vadų, kurie mus bet ko- kia kaina vestų į tėviškių lau- kus.

SKAITYKITE ir PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVI"

KNYGOS GERIAUSI ŽMONIŲ DRAUGAI UŽTAI NEPAMIRŠK JŪ!

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GALIMA GAUTI SEKANČIŲ KNYGŲ

- 1. Lietuvos Tautos Kelias ..... \$3.00
2. Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika ..... .50
3. Esperantų Kalbos Vadovėlis ..... 1.00
4. Ben-Hur, Istoriska Apysaka ..... 1.00
5. Šv. Istorija Seno ir Naujo Įstatymo ..... .75
6. Gyvulių Protas ..... 1.00
7. Sapnininkas ..... 1.00
8. Skausmo Pergalė, Cirtautas ..... 1.50
9. DANGAUS RAKTAS, Maldaknygė ..... \$1.00
10. Varpai Skamba ..... 2.50
11. Marija Kalba Pasauliui ..... 2.00
12. DŽIAUGIS GYVENIMU ..... \$1.00
13. Haufo Pasakos Karavano ..... 1.50

Siųsdami užsakymą pažymėkite knygų vardus. Už- sakymus aplaikę tuojaus išpildysime ir knygas siunčiame be apmokėjimo. Naudokitės programa. Visais reikalais kreip- kitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS 14 VERNON STREET WORCESTER

Geriau Pažinę Savo Tautos Praeitį, Mes Daugiau Įvertinsime Patys Save

Didžiai Gerb. Tamsta:

Jūs, beabėję, esate girdė- ję, jog Tėvynės Mylėtojų Draugija yra nusitarus iš- leisti iliustruotą Lietuvos Istoriją, idomia parašytą ir plačiai nušviečiančią mūsų praeitį. Tos knygos spausdi- nimas jau pradėtas ir ilgai netrukus ji pasirodys į lietu- višką pasaulį. Kiek galima dabar numatyti, šis veikalas apims nuo 550 iki 600 pusla- pių.

Įmdamasi tokio darbo, Tė- vynės Mylėtojų Draugija gerai suprato, jog be mūsų gerų tautiečių paramos ir prisidėjimo išleidimas "Lie- tuvos Istorijos" nebūtų įma- nomas. Vien tik atspausdi- nimas šio veikalo kainuos virš trejeta tūkstančių dole- rių. O be to, neišvengtinau atsiras ir kitokių išlaidų.

Tamsta, daug pagelbėtu- met atsiekime šio svarbaus tikslo, užsisakydami iš anks- to Lietuvos Istorijos veika- lą, kurio kaina yra \$5.00. O jei Tamsta paskirsite auką, \$10.00 ar daugiau, tai būsite priskaityti prie rėmėjų ir jūsų vardas bus įtrauktas į specialį garbės sąrašą, ku- ris tilps toje knygoje. Sykiu jūs gausite ir dvi to veikalo kopijas, kurių vieną galėsite kam nors įteikti kaipo dova- ną.

Šios Lietuvos Istorijos au- torė yra Dr. V. Sruoga, ge- riausia tos srities specialis- tė ir ilgus metus pašventusi mūsų praeities tyrinėji- mams.

Prieš daugelį metų Tėvynės Mylėtojų Draugija buvo iš- leidusi Dr. Vincą Kudirkos Raštus ir jie šiandien yra di- dele retenybė. Dabar, su jų- su ir kitų gerų tautiečių pa- galba mes norime įvykdinti kitą kultūrinį ir patriotinį užsimojimą - išleisti Lietu- vos Istoriją, kuri nušvies mūsų protėvių gyvenimą ir jų kovas už savo laisvę.

Mes tikimes, jog Tamsta pritarсите šiam užsimojimui ir iš anksto užsiprenume- ruosite "Lietuvos Istoriją" arba tapsite jos garbės re- mėju.

Mūsų įsitikinimu tokia kny- ga turėtų būti kiekvieno lietuviu namuose. Prenume- ratą ir garbės remėjo auką pasiųskite Tėvynės Mylėto- jų Draugijos sekretoriui M. Kasparaičiui, 1827 Linden Ave., Racine, Wisconsin.

Su gilia pagarba, Vaidyla, pirmininkas Kasparaitis, sekret.



SKAITYKITE IR PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVI"

RED ROSE FEEDS

GILBERTVILLE, MASS., TEL. 4185

KREIPKITEŠ pas mus dėl jusų visokių gyvuliams pašaro: - Karvėms, Veršiams, Jaučiams, Arklams, Kiaulėms, Vištomis Viščiukams, Kalakutam ir kitiems paukščiams, taipgi sunims.

MES parduodame miltus, išdirbtus geriausios kompanijos, kuri turi praktikos virš šimtus metų. Ji turi savo žinioje penkias dirbtuves.

Mūsų kainos yra žymiai žemesnės ir pašaras geresnis.

A. TAMKUS, pardavėjas



A. J. Jokubaitis

## VITAMINAS B.

Jau susipažinome su vitaminais A. Šį kartą susipažinkime su vitaminu B. Tikrumoje B buvo pirmasis vitaminas, kurį lenkų biochemikas Kazimieras Funk išskyrė, gaudamas kristalų formoje, ir kuriam davė vitamino vardą 1912 m. Tam mokslininkui pasisekė gauti vitaminą B iš mielių. Jis su 20 miligramų išgydė karvelį, kuris turėjo ligą vadinamą polineuritis. Vėliau pasirodė, kad vitaminas B nėra vieninga substancija. Ir šiandien vitaminas B jau pasidalino į vitaminą B 1, B 2, B 3... ir priėjo iki B 12. Todėl dabar jau kalbama apie B kompleksą, jeigu nekalbama apie kokią vieną atskirą vitaminą iš visos B grupės. Kad neapsunkintume mūsų miegų skaitytojų atmintis ir kad nesupainiotume sąvokų, todėl paimkime tik vieną ir būtent—B 1.

### BERIBERI ir POLINEURITIS

Jau nuo senai buvo žinoma Japonijoje, Kinijoje, Britanijos ir Olandų Indijoje viena liga, kuri vadinasi Beriberi, kas Sinegalų kalboje reiškia "Didelis nusilpimas". Ta liga pasireiškia labai įvairiose formose: pasirodo raumenų nusilpimas, paralyžius, edema, t. y. žmogus ištinsta, širdis išsiplėčia. Taigi matome, kad ne koks nors vienas organas, bet ištisos kūno sistemos, kaip antai nervų, raumenų kardiovaskuliarinė sistemos yra ligos žiauriai paliestos. Be to dar virškinimo sistema irgi pasidaro pakrikusi. Beriberi pasitaiko ir Pietų Amerikoje, ypač Brazilijoje. Antrame Didžiajam Kare beriberi buvo dažnas reiškinys, ypačingai karo belaisvių tarpe. Studijos parodė, kad beriberi yra netinkamo maitinimo pasekmė. Buvo patvirtinta kokią maistą valgo anų kraštų gyventojai? Jis valgo daugiausiai ryžių, nuo kurių yra pašalintos sėlenos (salvado). K. Funkui atėjo mintis maitinti karvelius vien tik nukaištais ryžiais. Ir išties, karveliai susirgo liga, panašią į beriberi, vadinama polineuritis, kurios charakteristika yra, kad periferinė nervų sistema yra visiškai pakrikusi. Tą ligą, jeigu ji nėra pertoli pažengusi, galima išgydyti, jeigu duosi karveliams leisti nekaištus ryžius. Taigi buvo padaryta išvada, kad ta medžiaga yra ar tingų medžiagų, kurios labai gali pasilieka nuo vitamino apiplestas. Iš šito vitamino ir dar kitų matome sriubos reikšmę. Verdant maistą, sriuboje gali susitaupyti labai vertingos dalys ir naudingos maitinimui. Vitaminas B 1 turi labai malonų kvapą—kvepia mielėmis, padėtas ant liežuviu yra gerokai kartus. Vitamino cheminė formulė yra žinoma ir vadinasi mokslininkų tarpe tiaminas, tik plačioji publika daugiau girdi kalbant apie vitaminą B 1.

### VITAMINO B 1 REIKSMĖ

Nesigilinant per daug į chemines rūšies išvedžiojimus, pasakysime, kad vitaminas B 1 yra

būtina dalis tų enzymų, arba fermentų, kurie virškina krakmolinį ir iš miltų padarytą maistą. Kuo daugiau studijuojame, tuo gamta atrodo pilnesnė visokių paslapčių. Mums mokslininkai sako, kad suvirškinti duonos gabalėlį turi pasirodyti mažiausiai 12 enzymų, arba fermentų, ir dar to nepakanka, — visi tie fermentai turi pasirodyti tam tikroje tvarkoje. Jeigu koks fermentas nepasirodo, tai jo apleidimas tuojuo pasireiškia, virškinimas nebeina toliau, ir tas produktas kokios nors rūkšties formoje eina į kraują ir gadiną visą tvarką ir tada nebegaus tinkamai paruošto maisto nei nervai, nei raumenys, dar blogiau tas toliau nesuvirškintas produktas veikia kaip nuodai. Vitaminas B 1 yra tam tikrų enzymų arba fermentų aktyvatorius. Niekas neįvertins tinkamai vitamino svarbos, kuris nežino enzymų arba fermentų reikšmės, be kurių nevyksta m?su kūne nei virškinimo, nei kvėpavimo, nei kitokie reiškiniai. Jeigu mes studijuojame laboratorijoje, tai ką naudojame, jeigu norime maistą suskaldyti į atskiras chemines dalis? — Kaitiname maistą, viriname, pilame rūkšties, sarmų ir pan. Gyvas organizmas tų priemonių negali vartoti, jam tuojau sudegintų audinius. Gamta atrado kitokias priemones — fermentus. Kiekvienas gali padaryti su savim eksperimentą. Tegul paima duonos gabalą, įdeda į burną ir kiek palaiko, tuoj pastebės, kad duona pasidarė saldi, reiškia, kad seilės su savo fermentais, kurie subėgo į burną iš trijų rūšių liaukų, suardė duoną iki monosakaridų, kurie tirpsta vandenyje ir gali eiti į kraują. Taigi trumpai tariant, vitaminas B 1 yra koenzimas ir, be to, dar fosforo rūkšties nešiotojas, be kurios krakmolinis maistas nesuvirškina.

### VITAMINO B 1 ŠALTINIAI

Vitaminas B 1 paeina iš augalų. Neturime jokios žinios, kad gyvuliai gamintų šią vitaminą. Atrodo, kad kaikurios bakterijos gali gaminti tiaminą. Atrodo, kad ir žmogus šiek tiek gauna vitaminą B 1 iš tų bakterijų, kurios gyvena jo virškiname kanale. Mėsa turi šiek tiek vitamino B 1, ypačingai kiaulės mėsa. Daugiausiai vitamino B 1 yra grūduose, bet, kadangi žmogus berafinuodamas miltus daug sėlenų pašalina su visų grūdų perkapu, tai ir vitaminas B dingsta. Daug vitamino B 1 turi mielės, bet kadagi mielės nėra savaime maistas, todėl žmogus iš jų mažai tegali to vitamino gauti.

### KIEK ŽMOGUI REIKIA VITAMINO B 1?

Augalams tiaminas yra hormonas, o žmogui ir gyvuliams vitaminas. Vitaminas yra išreiškiamas mikrogramais (gauna) ir yra 3,33 gamų arba 3/1000 mg. Suaugęs žmogus reikalauja ma-

žiausiai 1000 internacionalinių vienetų arba 3 mg., kuriuos turi gauti iš maisto. Kadangi coli bakterijos šiek tiek pagamina, tai spėjama, kad normalus žmogaus kiekis yra apie 5 - 6 mg. Apskaičiuota, kad š. Amerikoje normalus suaugusio žmogaus maistas turėdavo 0,8 mg. Nuo to laiko, kai valdžia įsakė keptams dėti į duoną vitamino B, tai vidutinis amerikonas gauna dabar 1,3 mg. vitamino B 1. Tai vis dar yra permažai, o turėtų būti 3 mg. Su 1,3 mg. neįvyks nei beriberi, nei polineuritis, bet visgi bus tam tikra stoka, kuri ypatinguose atsitikimuose pasireikš. Žmonės, kurie daugiau maitinasi riebalais, mažiau tereikalaus vitamino B, negu tie, kurie daugiau valgo miltinius ir cukrinius valgius. Kadangi dabar tiaminas yra lengvai sintetiniu būdu gaminamas, tai savaime yra lengva papildyti vitamino stoką, jeigu ji pasirodo dėl maisto kokybės.

### VITAMINAS B 1 KAIP VAISTAS

Visi bus pastebėję, kad žmonės, kurie yra chroniški alkoholiškai turi blogą apetitą, jų rankos dreba ir vėliau išsivysto į ligą, kuri gydytojų terminologijoje vadinasi **Neuritis alcoholica**. Dabar žinome, kad jie tikrumoje serga mitimo sukrikimo liga, kuri paeina iš vitamino B stokos. Todėl visiems alkoholiškams duodama daug vitamino B 1 ar per burną, ar injekcijomis.

Ne vienas bus pastebėjęs, kai kaikurios nėsčios moterys nustoja apetito, joms dažnai pradeda širdis pykti (nausea), turi palinkimų prie vėmimų. Pirmiau buvo mañoma, kad šios moterys turi jau tokią prigimtį, kad joms nieko negalima padėti. Dabar žinoma, kad tai dažniausiai paeina nuo vitamino B 1 stokos. Taigi ir nėsčioms neuritis pasirodė esanti vitamino B 1 stokos pasekmė.

Yra dar manoma, kad kaikurios vidurių ligos yra vitamino B 1 stokos išdava. Bet kadangi studijos nėra dar pakankamai pažengusios šioje srityje, todėl negalima kol kas galutinio sprendimo duoti.

Patariama vitaminą B 1 daugiau vartoti, kada kas atleika sunkius darbus, kurie kainuoja daug protinio įtempimo, pavyzdžiui egzaminų laike. Kadangi vitaminas B 1 nėra nuodingas ir dideliuose kiekiuose, todėl nėra pavojaus perėti. Jeigu kas labai daug duotų vitamino B 1 iki 500 — 1000 mg. intraveninėmis injekcijomis, gali išsaukti alergijas ir toksiškus reiškinius, bet tai yra retas daiktas.

IŠVADA: Iš visų avitaminozių, kurios mūsų šalyje gali pasitaikyti, avitaminozis B dažniausiai pasitaiko, todėl jį tą dalyką reikia daugiau kreipti dėmesio.

### SKAITYKITE IR PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVI"

## DEBESĖLIAI PLAUKIA

Vėjai švilpia, vėjai kaukia — Paukščiai krykščia, varnos krankia  
Kaip Nojaus "tvane" — Pėdsakai seni. . .

Skuba, plaukia debesėliai,  
Kur juos giana vėjužėliai?  
Per amžių laikus, — Berybių dangus.

Dienoms ugnim saulė dega,  
Naktys žvaigždėms erdes sogo.  
O! mano butis! — Kaip jūroj valtis.

Puola, kyla! bangos svaido,  
Graitis esmės taiką baido;  
Skubiniės leki — Tarsi ką sekį. . .

Maža žylė krume čiulba,  
Mano siela maldą kalba;  
Jungiesi su toms  
Placioms vysatomis.

Skrieju, skubinuos, keliauju —  
Dangišku žinių geidauju;  
Siekt aukštas srytis,  
Kitokias butis.

Buitį tą, dar nepažinta —  
Žmonių žemėj nesodintą;  
Tai tikra tiesa  
Žavi kai šviesa.

Ten, gal angelu buvosiu,  
Saulės giedrumu liepsnosiu, —  
Aušrine tapsiu —  
Sventu paliksiu.

Išpažinęs Dievo saiką,  
Pinsiu iš žvaigždžių vainiką;  
Saviesiams aiščiams —  
Sesėms, brolyčiams.

Kad Lietuva gyva būtų —  
Iš pasaulio nepražūtų;  
Tautiečiai augtų,  
Gero sulauktų.

Neįpykęs, neiniršęs,  
Savos kilmės neužmiršęs;  
Šiaip tarti imu  
Širdies stiprumu.

Lai pasaulio rūbai mainos!  
Mūsų kalba, mūsų dainos —  
Skambės visados!  
Niekad nesustos!

## AMERIKIEČIAI UŽSIENYJE

Artimiausiomis savaitėmis vėl prasidės metinis amerikiečių kelionės užsienin. Jau dabar yra sunku gauti laivakortę, ogi orinio susiekimo bendrovės praneša, kad visos vietos lėktuvuose esančios rezervuotos net iki rugsėjo mėnesio. Iki turistų bangos vėl atslūgs rudenyje, jie bus aplankę kiekvieną Vakarų Europos kraštą ir daugelį vietų Azijoje, Afrikoje ir Pietų Amerikoje. Plaukimas per okeaną Amerikoje tapo bendras paprotys. Milijonai amerikiečių džiaugsis Londono tradicینگumu, Paryžiaus džiaugmingumu, Romos senove ir visų kitų pasaulio miestų bei vietovių įdomybėmis bei charakteriais. Parvažiavejie turės ką papasakoti savo

### Aukos Vasario 16 Gimnazijai

"PLB Vokietijos Krašto Valdyba savo laiku buvo laiškuose rėmėjams nurodžiusi kelius, kuriais siųstinos aukos Vasario 16 Gimnazijos Namų Fondui, kad mes čia jas gautumėm špedmarkių kursu. Kai kurie mūsų bičiuliai paskelbė tai ir spaudoje. Savo atsišaukime Krašto Valdyba nurodo, kad galima siųsti jai aukas ir čekiais, nes buvo išsiaiškinta, kad yra galimybė ir juos realizuoti špermarkėmis.

Kad nekiltų kam kokių neaiškumų, pranešame, kad visais tais keliais t. y. tiek Gimnazijos Namų sąskaiton Šveicarijion, tiek čekiais Valdybai betarpiai, siunčiamos aukos savo tikslą pasieks ir bus gautos špermarkių kursu. Aukotojai tat gali siųsti pinigų tokiu keliu, kuris jiems patogesnis ir prieinamesnis. Siunčiant aukas čekiais Valdybai betarpiai, prašome čekiuose nurodyti banko Vokietijoje.

Taip pat pranešame, kad aukos, kurios mums siunčiamos pašto perlaida ar per kurį nors banką Vokietijoje, špermarkių kursu nešmokamos.

P.L.B. Vokietijos Krašto Valdyba

draugams bei kaimynams.

Kas slepiasi šiame tautinia me fenomene, šiame nore paklajoti po svetimus kraštus, išviliojančiam tiek amerikiečių? Galbūt tai troškimas pažinti kraštus ir tautas iš kurių mes esame kilę. Milijonai amerikiečių yra ten gimę ir net turi ten artimiausias gimines. Tačiau tikrumoje didesnę dalį išvilioja — smalsumas. Noras pamatyti kitų gyvenimą, jų džiaugsmus bei vargus; pažinti jų kalbą ir maistą. Šį smalsumą kai kas numaldo knygomis, laikraščių pranešimais ar kitų pasakojimais. Tačiau daugelis turi patys pamatyti — kaip pasaulis atrodo.

Ateinančiais mėnesiais užsieniečiai matys ir susitiks amerikiečius. Ir labai galimas dalykas tai išsaus daugiau nesusipratimų, negu draugiškumų. Dėlto gal bus kaltos abi pusės. Amerikiečiai turistai per dažnai kitų kultūrą įvertina sprendami pagal savo papročius ir tradicijas. Užsieniečiai gi užmiršta, jog amerikiečiai turistai jų krašte atostogauja ir savo namuose jų gyvenimo būdas yra visai kitoks.

Šiuos nesusipratimus reiktų apgailėstauti. Amerikiečių svečivimas užsienyje kaip tik turėtų sustiprinti laisvųjų žmonių bendravimą. Asmeninės pažintys galėtų paneigti ar patvirtinti gandus, propagandą ar per

dėjimus apie tautų ir jos žmonos. Vykstantieji užsienin šiam susipratimui galėtų daug pasitarnauti, visad prisimindami jog daugeliui vyrų ir moterų, kuriuos sutiksėte jūs būsite — Jungtinės Amerikos Valstybės.

Gi tie, kurie užsienin nevyks, bet palaiko su žsieniu plačią korespondenciją, turėtų atlikti savo rolę Amerikos metinį pilgrimų antplūdį atvaizduodami iš tinkamos perspektyvos. Jie gali pastebėti, jog štai mūsų draugai prieš porą dienų išvyko Europon ar kad kaimyno duktelė vyksta ten su grupe savo kolegijos draugų. Savo laiške mes turėtume paaikškinti jų kelionės tikslą; pažinimo reikalu ar savo kilmės krašto vizitas ar paprasčiausias pasivažinėjimas smalsumui patenkinti. Labai pravartu būtų pastebėti ir tai, jog kelionė daugelio yra apmokama iš galiaikių tam tikslui sutaupų.

Netrukus pirmieji šios vasaros turistai — Amerikos "privatieji ambasadoriai" — užsienio uostuose. Jie turėtų pasistengti, kad jų santykiai su sveltimsaliais viso jų vizito metu būtų kuo nuoširdžiausi. Gi pasiliekančieji savo laiškuose turėtų pabrėžti, jog kiekvienas eilinis amerikietis į jų kraštą atvyksta susipažinti su sveltima šalimi, jos žmonėmis ir savita kultūra ir turėtų iš savo pusės parengti nuotaimą, kurioje abi pusės kuo daugiau paneigti ar patvirtinti daugiausia pelnytų, viena kita supratūsios.

## AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖ

### Atlieka Įvairius Spaudos Darbus

- Bilietus
- Dokumentus
- Kvietimus
- Laiškus ir Vokus
- Plakatus
- Knygas ir Žurnalus
- Programus
- Laikraščius
- Konstitucijas
- Kalendorius

LAIKAS BIZNIERIAM UZSISAKYTI KALENDORIUS SEKANTIEMS METAMS

Siunčiam Pavyzdžius Per Paštą—Priimam Užsakymus Per Paštą

14 VERNON ST. - WORCESTER, MASS.



VĒLIAUSIO 1954 M. MODELIO AUTOMOBILIS